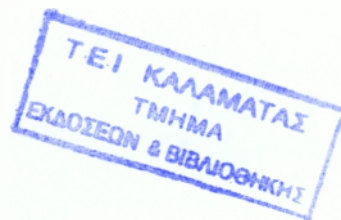

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

**«ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΟ ΔΗΜΟ
ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ»**

ΒΕΝΕΚΑ ΕΛΕΝΗ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ Α.

ΚΑΛΑΜΑΤΑ: 2010

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ : ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	7
1.1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΑ	9
1.2. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ .15	
2.0 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	15
2.1. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΗΜΟΥ	15
2.2 ΤΟΠΙΚΗ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	15
2.3. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	17
2.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	18
2.5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ.....	22
2.6. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	25
2.7 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ.....	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ.....	34
3.0. ΣΤΕΓΑΣΗ.....	34
3.1 ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	34
3.2. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ.....	35
3.3. ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	35
3.4. ΕΣΟΔΑ	36
3.5. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	37
3.6. ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ.....	41
3.7. ΤΑ ΒΑΣΙΚΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ	45
3.8. ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	57
4.0. Δομή ερευνητικής εργασίας.....	57
4.1 Δειγματοληψία	57
4.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	59
Α. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ.....	59
4.2.1 Φύλο	59
4.2.2 Ηλικία	60
4.2.3 Έτη προϋπηρεσίας	61
4.2.4 Επίπεδο Εκπαίδευσης	62
4.2.5 Τμήμα	63
Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	65
4.3.1 Είδος τουρισμού	65
4.3.2 Περίοδοι τουρισμού.....	66
4.3.3 Ερωτήσεις προς το δήμο.....	67
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	80
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	82
Α΄ ΜΕΡΟΣ	83
Ερωτηματολόγιο Τουριστικής Ανάπτυξης.....	83

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1: Φύλο	59
Γράφημα 2: ηλικία.....	60
Γράφημα 5: Συνολικό Επίπεδο Εκπαίδευσης.....	62
Γράφημα 6: Τμήμα	63
Γράφημα 5: Είδος τουρισμού.....	65
Γράφημα 6: περίοδος τουρισμού.....	66
Γράφημα 7: Υπήρξε ανάπτυξη του τουρισμού στην πόλη σας την τελευταία πενταετία.....	70
Γράφημα 8: Υπήρξαν έργα υποδομής από το δήμο που βοήθησαν στην ανάπτυξη του τουρισμού.....	70
Γράφημα 9: «Ο δήμος δεν επενδύει σε έργα που σχετίζονται με τη βελτίωση των τουριστικών υποδομών».....	71
Γράφημα 10: «Υπάρχουν επαρκείς κλίνες στην πόλη σας για να καλύψουν την τουριστική ζήτηση».....	72
Γράφημα 11: «Το επίπεδο των ξενοδοχείων είναι υψηλό προκειμένου να καλύψουν απαιτητικούς πελάτες».....	72
Γράφημα 12: «Ο δήμος επενδύει στην επιχειρηματικότητα σε σχέση με την ίδρυση νέων ξενοδοχείων.....	73
Γράφημα 13: «Ο δήμος θεωρεί τον τουρισμό ως έναν από τους βασικούς οικονομικούς πόρους.».....	74
Γράφημα 14: Η βελτίωση του οδικού δικτύου αλλά και η αύξηση των συγκοινωνιακών μέσων ενισχύει τον τουρισμό στην πόλη σας.....	75
Γράφημα 15: «Ο δήμος εκμεταλλεύεται τη μικρή απόσταση που έχει από την Αθήνα;».....	76
Γράφημα 16: Ο δήμος συμμετέχει σε ενέργειες προώθησης της πόλης ως τουριστικό προορισμό.....	76

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Κατανομή του στατιστικού πληθυσμού ανά φύλο	59
Πίνακας 2: Κατανομή του στατιστικού πληθυσμού ανά ηλικιακή ομάδα	61
Πίνακας 3: Κατανομή του στατιστικού πληθυσμού ανά έτη προϋπηρεσίας.....	61
Πίνακας 4: Κατανομή του στατιστικού πληθυσμού ανά επίπεδο εκπαίδευσης	62
Πίνακας 5: Κατανομή του στατιστικού πληθυσμού ανά υπηρεσία.....	64
Πίνακας 6: Κατανομή του στατιστικού πληθυσμού ανά τουριστική περίοδο	66
Πίνακας 7: Κατανομή του στατιστικού πληθυσμού.....	67

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού δίνει τον ορισμό του τουρίστα ως: τους ανθρώπους που «ταξιδεύουν και παραμένουν σε ένα εξωτερικό περιβάλλον για ένα χρονικό διάστημα (το οποίο συνήθως δεν μπορεί να υπερβεί το ένα έτος) και πραγματοποιούν το ταξίδι είτε για ψυχαγωγικούς, είτε για επαγγελματικούς και άλλους λόγους, οι οποίοι συνδέονται με την άσκηση τουριστικής δραστηριότητας αμειβόμενης από το εσωτερικό του τόπου προορισμού».

Ο τουρισμός είναι ζωτικής σημασίας για πολλές χώρες, λόγω των εσόδων που προκύπτουν από την κατανάλωση αγαθών και υπηρεσιών από τους τουρίστες, καθώς και των φόρων που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα, ενώ μέσω του τουρισμού δίδεται η ευκαιρία σε μεγάλη μερίδα πολιτών να απασχοληθούν και να απορροφηθούν σε υπηρεσίες που συνδέονται με τον τουρισμό. Αυτές υπηρεσίες περιλαμβάνουν προϊόντα όπως: κρουαζιερόπλοια και ταξί, καταλύματα καθώς ξενοδοχεία, εστιατόρια, μπαρ και κέντρα διασκέδασης, καθώς και άλλες υπηρεσίες τουριστικής βιομηχανίας, όπως ιαματικές πηγές και τουριστικά θέρετρα. Κατά τα τελευταία χρόνια ο τουρισμός στην Ελλάδα θεωρείται ένας σίγουρος δρόμος για την περαιτέρω ανάπτυξη της χώρας. Γενικότερα θεωρείται ως μια βιομηχανία ικανή να μειώσει τις περιφερειακές ανισότητες που υπάρχουν, δίνοντας νέα ζωή στις παραμελημένες περιφέρειες, με την ενσωμάτωση του πληθυσμού στην αγορά εργασίας, με τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης και με την εφαρμογή προτύπων τα οποία δεν θα καταστρέφουν το περιβάλλον και δεν θα αλλοιώνουν την πολιτισμική ταυτότητα της χώρας.

Ωστόσο ο βασικότερος παράγοντας που μπορεί να ενδυναμώσει μια χώρα και να την κάνει δημοφιλή σε μεγάλο αριθμό τουριστών είναι ένα εθνικό πρόγραμμα Τουριστικής Ανάπτυξης το οποίο θα έχουν δημιουργήσει και εφαρμόσει όλοι οι δημόσιοι φορείς (Νομοί, Τοπική Αυτοδιοίκηση, Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης) μέσω μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής, με τη διαμόρφωση ορθής και ολοκληρωμένης τουριστικής πολιτικής αλλά και ενός πλήρους και επαρκούς σχεδίου τουριστικής προβολής. προκειμένου να αξιοποιηθούν όλα τα χαρίσματα που έχει η Ελλάδα και ο κάθε προορισμός και να μπορέσει η χώρα να συγκεντρώνει σε ετήσια βάση έναν ικανοποιητικό αριθμό

τουριστών ο οποίος θα συμβάλει στην περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη και ευρωστία του τόπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ : ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Είναι κοινώς αποδεκτό ότι το έργο που προσφέρει ο τουρισμός όσον αφορά στην εξέλιξη μιας χώρας -και μάλιστα ενός προορισμού- ευνοεί σε μεγάλο βαθμό τον εκάστοτε τόπο. Αυτό συμβαίνει επειδή μέσω της ανάπτυξης του τουρισμού δημιουργούνται θέσεις εργασίας για τον ντόπιο πληθυσμό της περιοχής, η υπάρχουσα υποδομή της αναβαθμίζεται, ενώ παράλληλα επενδύονται κεφάλαια με σκοπό την ανάπτυξη τουριστικών ή συναφών με τον τουρισμό επιχειρήσεων και γενικότερα καλυτερεύει το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων της περιοχής.¹

Μελετώντας πιο προσεκτικά τα θετικά αποτελέσματα που έχει ο τουρισμός για μια πόλη-χώρα, είναι δεδομένο πως η ύπαρξή του έχει μόνο θετικά αποτελέσματα ή μήπως σε κάποιες περιπτώσεις επιφέρει και αρνητικά;

Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι για κάθε δράση υπάρχει και μια αντίδραση, απaráβατος νόμος της φυσικής και δε θα ήταν ποτέ δυνατό η δράση του τουρισμού να αποτελεί εξαίρεση. Η αντίδραση (όπως την ονομάσαμε) ή ακόμη καλύτερα, τα αρνητικά αποτελέσματα της τουριστικής δραστηριότητας στις περιοχές υποδοχής τουριστών αφορούν στην αποδοχή και εφαρμογή ξένων συνηθειών και προτύπων, μεταβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο την αρχική εικόνα και το χαρακτήρα του ντόπιου πληθυσμού. Επιπλέον, οι ανθρώπινες σχέσεις δεν υφίστανται πια καθώς μοιραία προσεγγίζονται μέσα από τη λειτουργία του εμπορίου. Ωστόσο, το σοβαρότερο αρνητικό αποτέλεσμα που δημιουργείται λόγω της ύπαρξης του τουρισμού αφορά στο φυσικό περιβάλλον του προορισμού υποδοχής.

¹ *Vaughan, R., Andriotis, K. & Wilkes, K. (2000). Characteristics of tourism employment: The case of Crete. Paper Presented in the 7th Atlas International Conference. North-South: Contracts and Connections in Global Tourism. June 18-21, 2000. Savonlinna, Finland.*

Andriotis, K. (2001). Tourism Planning and Development in Crete. Recent Tourism Policies and their Efficacy. Journal of Sustainable Tourism. 9(4), pp. 298-316.

Πιο συγκεκριμένα, η έντονη τουριστική δραστηριότητα έχει δυσμενείς επιδράσεις στο περιβάλλον καθώς λόγω του αυξημένου όγκου προσέλευσης τουριστών στην εν λόγω περιοχή, υπάρχει υπερβολική εκμετάλλευση των φυσικών πόρων με αποτέλεσμα αφενός την περιβαλλοντική μόλυνση και αφετέρου τη διάβρωση και αλλοίωση περιοχών φυσικού κάλους οι οποίες μετατρέπονται σε αστικές περιοχές, ενώ δεν είναι λίγες οι φορές όπου παρατηρείται ολική καταστροφή περιοχών και πολιτισμών.

Αυτό το φαινόμενο παρατηρείται κάποιες φορές, εάν αναλογιστούμε ότι ο αριθμός των τουριστών αυξάνεται αλλά όταν οι τουρίστες ανισοκατανέμονται στο χρόνο και στο τόπο, αυτό σίγουρα επιφέρει την υποβάθμιση του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων και την αλλοτρίωση των κοινωνικών θεσμών.² Επίσης συμβαίνει και το εξής: υπάρχει διαρροή των τουριστικών εσόδων από την ντόπια οικονομία, αφού πολλές και μεγάλες τουριστικές επιχειρήσεις, στην προσπάθειά τους να κρατούν τα κοστολόγιά τους σε χαμηλά επίπεδα, αγοράζουν εισαγόμενα προϊόντα, απασχολούν αλλοδαπό εργατικό δυναμικό και πολλές φορές ανήκουν ή διοικούνται από μη ντόπια άτομα.

Μέσα από την προαναφερόμενη μελέτη γίνεται αντιληπτό πως το ζητούμενο είναι η τουριστική ανάπτυξη μιας περιοχής να στραφεί στην εφαρμογή υγιών προτύπων τα οποία δεν θα επιβαρύνουν το περιβάλλον. Αναφερόμαστε δηλαδή σε ένα είδος τουρισμού το οποίο δεν θα έχει κοινά χαρακτηριστικά με τον μαζικό τουρισμό, δημιουργώντας έτσι μια νέα φιλοσοφία, αυτή του εναλλακτικού τουρισμού ως το ιδανικότερο πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης, μιας χώρας ή μιας περιοχής. Πέρα όμως από την εύρεση ενός τέτοιου κατάλληλου σχεδίου ανάπτυξης, πρέπει να μας απασχολεί και το ποιοι είναι τελικά οι κατ' εξοχήν αρμόδιοι γι' αυτό. Δηλαδή όλων των κρατικών φορέων τόσο σε τοπικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο οι οποίοι σχετίζονται με την οργάνωση και τη διαχείριση του τουρισμού

² Κοκκώσης, Χ. (2001). Τουριστική ανάπτυξη και φέρουσα ικανότητα στα νησιά, στο Τσάρτας, Π. (επιμ.). Τουριστική Ανάπτυξη. Πολυεπιστημονικές Προσεγγίσεις,. Εξάντας: Αθήνα. Κοκκώσης, Χ. & Τσάρτας Π. (2001). Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη και Περιβάλλον. Κριτική: Αθήνα. Σπιλιάνης, Γ. (2000). Τουρισμός και περιφερειακή ανάπτυξη. Η περίπτωση των νησιών του Αιγαίου, στο Τσάρτας, Π. (επιμ.). Τουριστική Ανάπτυξη. Πολυεπιστημονικές Προσεγγίσεις,. Εξάντας: Αθήνα.

και μεσολαμβάνουν για την ανάπτυξη, εξέλιξη και αξιοποίηση ενός τόπου μέσω των τουριστικών δυνατοτήτων του.

1.0. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η λέξη τουρισμός³(προερχόμενη από την αγγλική λέξη touring και τη γαλλική tour) προκύπτει για πρώτη φορά το 19ο αιώνα, ενώ η ίδια η λέξη δηλώνει μια διεργασία η οποία ανάγεται από την αρχαιότητα. Πιο συγκεκριμένα, το τουριστικό φαινόμενο είχε άμεση σχέση με την ύπαρξη ελεύθερου χρόνου και το σύνολο των ενεργειών ενός ατόμου ή μιας ομάδας οι οποίες μπορούσαν να πραγματοποιηθούν εντός αυτού. Ωστόσο οι πραγματοποιούμενες μετακινήσεις παρουσίαζαν μια ιδιομορφία καθώς δεν υπήρχαν τα μέσα μαζικής επικοινωνίας (για να διευκολυνθεί η οποιαδήποτε μετακίνηση του ανθρώπου) κι έτσι τόσο χωρικά όσο και χρονικά ήταν περιορισμένες και μάλιστα αποτελούσε αποκλειστικό προνόμιο λίγων εκλεκτών περιηγητών, συνήθως αριστοκρατών.

1.1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΑ

Από τον 19^ο αιώνα έως σήμερα αρκετοί μελετητές επιχείρησαν να περιγράψουν τα κυριότερα χαρακτηριστικά της λέξης "τουρίστας" δίνοντας παράλληλα τον ορισμό της.

Μετά τη χρησιμοποίηση του όρου «τουρίστα» το 1800 στην Αγγλία, το Παγκόσμιο Λεξικό του 19ου αιώνα (1876) καθορίζει ως τουρίστες τα άτομα τα οποία μετακινούνται από έναν τόπο (ή περιοχή) σε έναν άλλον για διάφορους λόγους, όπως: από περιέργεια και απραξία, για την ευχαρίστηση του ταξιδεύειν.

Η Διεθνής Ομοσπονδία Δημοσιογράφων και Συγγραφέων Τουρισμού (F.I.J.E.T.) δίνει τον εξής ορισμό: ⁴ “Τουρίστας αποκαλείται το άτομο το οποίο κυκλοφορεί μέσα και έξω από ένα ορισμένο χώρα, πόλη ή περιοχή (για διάφορους λόγους) πέραν του συνήθους περιβάλλοντός του και το οποίο χρησιμοποιεί τον

³ Στέλιος Βαρβαρέσος (1997). Τουρισμός-Οικονομικές Προσεγγίσεις, εκδόσεις Προπομπός σελ. 15

⁴ Στέλιος Βαρβαρέσος (1997). Τουρισμός-Οικονομικές Προσεγγίσεις, εκδόσεις Προπομπός σελ. 26

διαθέσιμο ελεύθερο χρόνο του με σκοπό την ικανοποίηση της περιέργειας του, σε όλες τις μορφές της, καθώς και της ανάγκης του για ξεκούραση και διασκέδαση”.

Μεταξύ 1840 και 1860 τα στοιχεία εκείνα που συνθέτουν την έννοια του τουρισμού καθώς και η κινητικότητα των τουριστών μεταβάλλονται χάρη στην ανακάλυψη και εξέλιξη του σιδηροδρόμου ο οποίος άνοιξε καινούριους ορίζοντες κι έτσι έδωσε τη δυνατότητα σε μεγάλο αριθμό ανθρώπων να μετακινούνται ταυτόχρονα σε διάφορους προορισμούς, καθώς αποτέλεσε το πρώτο μέσο μαζικής μεταφοράς.

Παράλληλα με την ύπαρξη του σιδηροδρόμου που βοήθησε πολύ στην μετακίνηση των ταξιδιωτών, μεγάλη συμβολή είχε και η κατασκευή των ατμόπλοιων. Ωστόσο ένας ακόμη παράγοντας που συνέβαλλε θετικά στην ανάπτυξη και εξάπλωση του τουρισμού εκείνη την εποχή ήταν και η έκδοση τουριστικών οδηγών οι οποίοι περιείχαν σαφείς και ακριβείς ταξιδιωτικές πληροφορίες.

Το 1939 εκδίδονται οι πρώτοι τουριστικοί οδηγοί και σε λιγότερο από μισό αιώνα σε όλη την Ευρώπη υπήρχε σιδηροδρομικό δίκτυο σε λειτουργία ικανοποιώντας βασικές ανάγκες των ανθρώπων, ενώ παράλληλα και οι τουριστικοί οδηγοί ήταν διαθέσιμοι για κάθε ενδιαφερόμενο. Μέσα από αυτές τις εξελίξεις παρατηρήθηκε αξιολογητή αύξηση του ποσοστού των τουριστών, ενώ οι πρώτες τάσεις μαζικοποίησης των τουριστικών μετακινήσεων είναι αντιληπτές. Εξίσου σημαντικό αποτέλεσε και το γεγονός της δημιουργίας και ανάπτυξης ξενοδοχείων πολυτελείας. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να παρατηρηθεί σε όλη την Ευρώπη μια διάθεση για ανάπτυξη ξενοδοχειακών καταλυμάτων μεσαίων και χαμηλών κατηγοριών προκειμένου να εξυπηρετήσουν τον μεγάλο αριθμό τουριστών που δέχονταν κάθε χρόνο. Αυτή η εξέλιξη οδήγησε στη δεκαετία του 1930 στην ανάπτυξη και επικράτηση του μαζικού τουρισμού.⁵

Κατά την περίοδο 1905-1935 ο τουρισμός ως δραστηριότητα μορφοποιείται. Πιο συγκεκριμένα, διαπιστώνεται ότι μπορεί να υπάρξει επικερδώς η διπλή εποχικότητα, ενώ ταυτόχρονα επεκτείνεται η συμμετοχή νέων

⁵ Στέλιος Βαρβαρέσος (1997). Τουρισμός-Οικονομικές Προσεγγίσεις, εκδόσεις Προπομπός σελ. 26-29.

κοινωνικοοικονομικών κατηγοριών. Η εξέλιξη αυτή οδηγεί σε μια νέα περίοδο ευρύτερου εκδημοκρατισμού και μαζικοποίησης. Τέλος, η έννοια του μαζικού τουρισμού χρησιμοποιείται ευρέως τη δεκαετία 1950-1960.

1.2. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Αποτελεί μια δυναμική διεργασία δραστηριοποίησης του τουρισμού, στην ευρύτερη οικονομική ανάπτυξη και πρόοδο ενός τόπου. Προκειμένου οι στόχοι του τουρισμού να έχουν θετικά αποτελέσματα στην οικονομική εξέλιξη και πρόοδο μιας χώρας, χρειάζεται απαραίτητως η ανάπτυξή του να είναι προγραμματισμένη και ελεγχόμενη.⁶ Τα βασικά στοιχεία που διακρίνουν την τουριστική ανάπτυξη μεταβάλλονται ανάλογα με τους παράγοντες που επηρεάζουν και ισχύουν άλλοτε σε μικρότερο κι άλλοτε σε μεγαλύτερο βαθμό, για διαφορετικές κάθε φορά, τουριστικά αναπτυσσόμενες περιοχές. Οι παράγοντες αυτοί εμφανίζονται και αναλύονται στην επόμενη παράγραφο.

1.2.1. Τουριστική ζήτηση

Η εξέλιξη και η μορφή της τουριστικής ανάπτυξης διαμορφώνεται σύμφωνα με την τουριστική ζήτηση. Κατά την εποχή που πραγματοποιήθηκαν τα πρώτα ταξίδια αναψυχής αυτό το γεγονός είχε ως αποτέλεσμα να αναπτυχθούν και οι πρώτοι σκοποί που οδηγούσαν τους ανθρώπους να πραγματοποιήσουν αυτά τα ταξίδια, δηλαδή αυξήθηκε η τουριστική ζήτηση. Επομένως γίνεται αντιληπτό πως η διάθεση που εκδηλώθηκε από μέρους των καταναλωτών-τουριστών με την πραγματοποίηση ταξιδιών (δηλαδή η τουριστική ζήτηση) οφείλεται στην ανάπτυξη παραθαλάσσιων ή ορεινών περιοχών. Στην τουριστική ζήτηση οφείλεται επίσης η τμηματοποίηση της τουριστικής αγοράς και η κατάταξή της σε τομείς. (π.χ. περιοχές για χειμερινά σπορ, περιοχές με ήλιο και θάλασσα κλπ.).

⁶ Τσάρτας, Π. (επιμ.). Τουριστική Ανάπτυξη. Πολυεπιστημονικές Προσεγγίσεις, Εξάντας: Αθήνα.

1.2.2. Τουριστικοί πόροι

Προκειμένου μια χώρα να αποτελέσει ένας δημοφιλής τουριστικός προορισμός θα πρέπει απαραίτητως να διαθέτει σημαντικούς τουριστικούς πόρους, οι οποίοι θα αξιοποιηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Τουριστικοί πόροι για μια περιοχή χαρακτηρίζονται οι φυσικοί πόροι (κλίμα, φυσικό περιβάλλον κλπ.), οι πολιτιστικοί πόροι (τοπικά ήθη και έθιμα, παράδοση, πολιτιστικές εκδηλώσεις κλπ.), αλλά και οι υποδομές και υπηρεσίες, οι οποίες άμεσα ή έμμεσα βοηθούν στο να δημιουργηθεί η τουριστική ανάπτυξη της εκάστοτε περιοχής, όπως ξενοδοχεία, μεταφορικά μέσα, πρακτορεία κλπ. Η εξέλιξη στον τομέα του τουρισμού είναι τέτοια, ώστε τα τελευταία χρόνια παρατηρείται ανάπτυξη ακόμα και για τους τεχνολογικά κατασκευασμένους τουριστικούς πόρους, όπως αυτοί των θεματικών πάρκων, π.χ. Disneyland.

1.2.3. Πρότυπα τουριστικής ανάπτυξης

Μέσα από την ανάπτυξη και διαπλάτυνση του τουρισμού, ήταν φυσικό να δημιουργηθούν πολλά πρότυπα τουριστικής ανάπτυξης, τα οποία ξεχωριστά θεωρούνται περισσότερο ή λιγότερο κατάλληλα (ανάλογα με τις συνθήκες που τα ευνοούν) για την εκάστοτε αναπτυσσόμενη τουριστικά περιοχή.⁷

Στον πίνακα 1.1. που ακολουθεί παρουσιάζονται περιγραφικά τα σημαντικότερα πρότυπα τουριστικής ανάπτυξης. Θα ήταν απαραίτητο εδώ να αναφέρουμε πως ότι κάθε ένα απ' αυτά, βασίζεται κατά κύριο λόγο είτε στο πρότυπο του μαζικού τουρισμού, είτε σ' αυτό του εναλλακτικού. Χρησιμοποιώντας βέβαια τον όρο «εναλλακτικός τουρισμός», πρέπει πρώτα απ' όλα να είμαστε σε θέση να κατανοήσουμε τι αυτός σημαίνει.

Ο όρος «εναλλακτικός τουρισμός» υποδηλώνει πως πρόκειται για μια ξεχωριστή μορφή τουρισμού, η οποία δηλαδή αποτελεί διαφορετική από τις καθιερωμένες μορφές που ίσχυαν μέχρι σήμερα. Και η μορφή που κυριαρχεί

⁷ Σπιλάνης, Γ. (2000). Τουρισμός και περιφερειακή ανάπτυξη. Η περίπτωση των νησιών του Αιγαίου, στο Τσάρτας, Π. (επιμ). Τουριστική Ανάπτυξη. Πολυεπιστημονικές Προσεγγίσεις, Εξάντας: Αθήνα.

σήμερα όπως γνωρίζουμε στο χώρο είναι ο μαζικός τουρισμός. Ωστόσο, παρόλο που ο μαζικός τουρισμός αποφέρει υψηλά κέρδη σε μια χώρα, πολλές φορές έχει περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις, αφού σε αυτήν τη μορφή τουρισμού παρατηρούνται τα εξής: άναρχη οικιστική ανάπτυξη, παράνομη δόμηση, καταπάτηση βιοτόπων, θαλάσσια ρύπανση, ρύπανση των υπόγειων υδάτων, διάβρωση του εδάφους και αισθητική υποβάθμιση, ενώ όσον αφορά τις κοινωνικές επιπτώσεις του μαζικού τουρισμού: αλλαγή ηθών και αξιών, εγκατάλειψη παραδοσιακών δομών κοινωνικής ζωής και κυριαρχία ξένων προς τον τόπο προτύπων συμπεριφοράς. Επιπλέον απαιτεί μεγάλες οικονομικές επενδύσεις, ενώ επιτρέπει λιγότερη συμμετοχή της ντόπιας κοινωνίας στην διαδικασία της ανάπτυξης.

Μέσα από την προαναφερόμενη ανάλυση κατανοούμε τη διαφορά που παρουσιάζει ο εναλλακτικός τουρισμός, στον οποίο σύμφωνα με τους Cazes (1989),⁸ Himetoglou (1992),⁹ Mader (1998)¹⁰ και Weaver (1991),¹¹ έχουν προσδοθεί και ονομασίες όπως: «κατάλληλος», «οίκο-», «ήπιος», «υπεύθυνος», «ελεγχόμενος», «χαμηλών προσκρούσεων», «ευγενής», «μικρής κλίμακας», «διαφορετικός», «επιδέξιος», «παρορμητικός», «αντί-τουρισμός», «συμμετοχικός» και «πράσινος».

Κατανοούμε λοιπόν ότι με τον όρο «εναλλακτικός τουρισμός», ως πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης μιας περιοχής, εννοούμε την προώθηση μιας μορφής ταξιδιού, φιλικής προς το περιβάλλον, η οποία επιτρέπει την αυτόνομη υποδομιακή και ανοδομιακή ανάπτυξη του τόπου, επιτρέποντας τη συμμετοχή του ντόπιου

⁸ Cazes, G.H. (1989). Alternative Tourism: Reflections on an ambiguous concept. In: Singh, T.V., Theus, H.L. & Go, F.M. (eds). *Towards Appropriate Tourism: The case of Developing Countries*. Frankfurt, Peter Lang, pp.117-126.

⁹ Himetoglou, B. (1992). What is Soft tourism? *Proceedings of the International Conference on Architecture of Scale Tourism*. Trabzon, Turkey: Yildiz University Faculty of Architecture Press.

¹⁰ Mader, V. (1998). Tourism and Environment. *Annals of Tourism Research*. 15(2): 274-276.

¹¹ Weaver, D.B. (1991). Alternative to mass tourism in Dominica. *Annals of Tourism Research*. 18 (2), pp.414-432.

πληθυσμού, ώστε αυτή να είναι ορθολογική και όχι βασισμένη σε συμφέροντα ξένων επιχειρηματιών και θεσμικών παραγόντων του τουριστικού χώρου. Μια μορφή που να βασίζεται στην υποστήριξη και αλληλοσύνδεση των εμπλεκομένων μελών, δηλαδή του ντόπιου πληθυσμού, των υπεύθυνων αρχών ανάπτυξης και προστασίας του περιβάλλοντος, αλλά και των επιχειρηματιών που κοινό σκοπό οφείλουν να έχουν την υγιή τουριστική ανάπτυξη του τόπου, με οφέλη τόσο για τον ντόπιο πληθυσμό και τους επιχειρηματίες, όσο και για τη διατήρηση των φυσικών πόρων και ανάδειξη των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1. Κυριότερα πρότυπα τουριστικής ανάπτυξης

Πρότυπα τουριστικής ανάπτυξης					
1	2	3	4	5	6
Οργανωμένου μαζικού τουρισμού διακοπών καλοκαιρινής ή χειμερινής περιόδου	Ενταγμένο στο τοπικό αναπτυξιακό πλαίσιο, π.χ. αστικός τουρισμός, τουρισμός υπαίθρου	Βιώσιμον τουρισμοί με χρήση ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού	Τουριστικής ανάπτυξης σε θύλακες, π.χ. τουριστικά χωριά, θεματικά πάρκα κ.ά.	Παραθεριστικό σε περιοχές με μεγάλο αριθμό διαφόρων τύπων παραθεριστικών κατοικιών	Εναλλακτικού τουρισμού με έμφαση σε μία ή περισσότερες εναλλακτικές μορφές του τουρισμού

Από την άλλη όμως, αυξάνει τη διασύνδεση του τουριστικού τομέα γενικότερα, με τομείς της οικονομίας όπως: την γεωργία, την κτηνοτροφία και την χειροτεχνία. Επίσης μειώνει τη διαρροή χρημάτων από την τοπική οικονομία, για αγορά εισαγόμενων προϊόντων ή απασχόληση αλλοδαπών στην ντόπια βιομηχανία, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται έτσι υψηλοί οικονομικοί δεσμοί σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Συμβάλει ακόμα στη μείωση της υπανάπτυξης περιοχών, λόγω του μαζικού τουρισμού, αφού προσελκύει τουρίστες σε αγροτικές περιοχές ή περιοχές απομακρυσμένες από τα αστικά κέντρα γενικότερα και άρα ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός των περιοχών αυτών δεν επιλέγει την μετανάστευση, διότι πλέον μπορεί να εργασθεί και να ευημερήσει στον τόπο του, λόγω των θέσεων εργασίας που προκύπτουν από τον εναλλακτικό τουρισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ

2.0 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

2.1. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΗΜΟΥ

Ο Δήμος Αγ. Θεοδώρων έχει έκταση 98.030 τετραγωνικά Χιλιόμετρα (Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία 1991) και αποτελεί τη 14η γεωγραφική ενότητα του Νομού Κορινθίας. Με την εφαρμογή του Νόμου 2539 (Φ.Ε.Κ. 244/4-12-1997), ο Δήμος διατήρησε τα προηγούμενα διοικητικά του όρια (1 Δημοτικό Διαμέρισμα), καθότι δεν συνενώθηκε με κανέναν άλλο Ο.Τ.Α. .

Στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας έχουν πραγματοποιηθεί ορισμένα έργα με σκοπό την περαιτέρω αναβάθμιση και αξιοποίηση της περιοχής τα οποία αναφέρονται στην ενότητα 3.6. Διευκρινίζεται ότι όλα τα έργα χρηματοδοτούνται με έσοδα του Δήμου Αγίων Θεοδώρων κι όχι με το "Καποδίστριας". Μόνο το έργο «Αποχέτευση» και «Εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων και βιολογική επεξεργασία λυμάτων χρηματοδοτούνται από τα Περιφερειακά Προγράμματα Ταμείο Συνοχής (ΠΕΠ).

2.2 ΤΟΠΙΚΗ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Η περιοχή του Δήμου Αγ. Θεοδώρων βρίσκεται στο ανατολικότερο τμήμα του Νομού Κορινθίας και συνορεύει με το Νομό Αττικής περιοχή Κινέττας). Βόρεια και δυτικά συνορεύει με το Δήμο Λουτρακίου-Περαχώρας έχοντας ως φυσικό όριο την κορυφογραμμή των Γερανιών, ενώ νότια βρέχεται από τον Σαρωνικό κόλπο και τον κόλπο των Κεχριών.

Η ευρύτερη περιοχή του Δήμου είναι στο μεγαλύτερο τμήμα της ορεινή - ημιορεινή και δασοσκεπής. Μόνο το 10% της συνολικής του έκτασης καταλαμβάνεται από πεδινές εκτάσεις, οι οποίες δημιουργήθηκαν από φυσικές προσχώσεις κατά μήκος των ακτών. Οι ακτές αυτές είναι ομαλές και αμμοχαλικώδεις, με συνολικό μήκος που προσεγγίζει τα 30 km. Ως εκ τούτου, μορφολογικά ορίζονται δύο ιδιαίτερες επιμέρους ζώνες, η ορεινή - ημιορεινή και

η παράκτια. Τα ανωτέρω φυσικά χαρακτηριστικά προσδιορίζουν την καταλληλότητα της περιοχής για ανάπτυξη δραστηριοτήτων στον πρωτογενή τομέα (γεωργία, υλοτομία, δασικές εκμεταλλεύσεις) και στον τριτογενή (υπηρεσίες τουρισμού και αναψυχής).

Αρχαιολογικά ευρήματα βορείως του σημερινού οικισμού των Αγ. Θεοδώρων (περιοχή 61⁰⁰ έως το 63⁰ χιλιόμετρο της νέας εθνικής οδού), μαρτυρούν την ύπαρξη του αρχαίου οικισμού των *Κρομμύων*. Η ονομασία αυτή προέρχεται από το γιο του Ποσειδώνα Κρόμο, ενώ κατ' άλλους πιθανώς να υποδηλώνει τόπο που ευδοκμεί η καλλιέργεια των κρεμμυδιών. Ο αρχαίος αυτός οικισμός επιβίωσε τόσο κατά τη διάρκεια της ρωμαϊκής, όσο και κατά τη διάρκεια της βυζαντινής περιόδου.

Η συνεχής ανθρώπινη παρουσία σε ολόκληρη την έκταση του σημερινού Δήμου αποδεικνύεται από πληθώρα αρχαιολογικών ευρημάτων. Για παράδειγμα, στην περιοχή του Πλατάνου βρέθηκαν λείψανα τα οποία φανερώνουν την ύπαρξη αρχαίου οικισμού. Τα έργα υδροληψίας της πηγής του Πλατάνου χρονολογούνται ήδη από τη Ρωμαϊκή εποχή. Παρόμοια αρχαία έργα ύδρευσης - άρδευσης έχουν βρεθεί σε ολόκληρη την κοιλάδα που ξεκινά από τα Γεράνεια Όρη και καταλήγει στον οικισμό των Αγ. Θεοδώρων. Ο νεότερος αυτός οικισμός συγκροτήθηκε ουσιαστικά στα τέλη του 19ου αιώνα, κατά μήκος της σιδηροδρομικής γραμμής που τότε κατασκευάστηκε.

Μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '60 οι κυρίαρχες δραστηριότητες του πληθυσμού όσον αφορά την ορεινή και ημιορεινή ζώνη ήταν η υλοτομία, η ρυτινοσυλλογή, η μελισσοκομία, η κτηνοτροφία και η εκμετάλλευση λατομείων, ενώ για τις πεδινές περιοχές η γεωργία. Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '60 αλλά και αργότερα δύο βασικές εξελίξεις επηρέασαν καθοριστικά τη μορφή ανάπτυξης του ευρύτερου χώρου κι αυτές ήταν οι εξής:

1) Η κατασκευή της νέας εθνικής οδού Αθηνών - Κορίνθου, η οποία ελάττωσε αποφασιστικά τη χρονοαπόσταση των Αγ. Θεοδώρων με το Λεκανοπέδιο της Αττικής, αυξάνοντας τις τάσεις εξάρτησης από την Πρωτεύουσα.

2) Η λήψη των πρώτων μέτρων πολεοδομικού σχεδιασμού στην Αττική οδήγησε αφενός μεν στην ανάπτυξη φαινομένων οικοπεδοποίησης και αυθαίρετης δόμησης, αφετέρου δε στην εγκατάσταση πλήθους οχλουσών βιομηχανιών (π.χ. Motor Oil). Οι τελευταίες αυτές δραστηριότητες χωροθετούνται κυρίως στην παράκτια ζώνη.

Οι παραπάνω εξελίξεις οδήγησαν αναπόφευκτα σε σημαντική αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος, σε ραγδαία πληθυσμιακή αύξηση κατά τη διάρκεια των δεκαετιών του '70 και '80 και σε πλήρη σχεδόν μεταβολή του παραγωγικού προφίλ των κατοίκων (υποβάθμιση πρωτογενούς τομέα). Οι βασικές χρήσεις συναντώνται πλέον ως επί το πλείστον στην παράκτια ζώνη, με κύρια κατεύθυνση τον παραθεριστικό τουρισμό και την κατοικία και δεύτερη σημαντική τη βιομηχανία και γεωργία. Η συνύπαρξη τους καθίσταται ολοένα και πιο προβληματική καθώς προσκρούει σε αλληλοσυγκρουόμενες δράσεις και στόχους. Για την χωροθέτησή τους απαιτείται ιδιαίτερη μελέτη και υλοποίηση σοβαρών έργων υποδομής, τα οποία θα πρέπει να εντάσσονται σε ένα ολιστικό πλαίσιο διαχείρισης. Προς αυτή την κατεύθυνση, οι ενέργειες που έχουν γίνει μέχρι τώρα ελάχιστα ανταποκρίνονται στο μέγεθος των σημερινών αναγκών.

2.3. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Βασικό χαρακτηριστικό του Δήμου Αγ. Θεοδώρων είναι η αλματώδης αύξηση του πληθυσμού τα τελευταία 20 χρόνια. Μέσα σε μία εικοσαετία (1971-1991) πραγματοποιήθηκε επίσημη αύξηση της τάξης του 63%, ποσοστό που θεωρείται από τα μεγαλύτερα σε επίπεδο χώρας. Σύμφωνα με τα στοιχεία των επίσημων απογραφών, η περιοχή του σημερινού Δήμου είχε πληθυσμό 1.874 κατοίκους το 1971, 2.660 το 1981 και 5.084 το 1991.

Τη δεκαετία '61-'71 η δημογραφική εικόνα της τότε Κοινότητας ήταν τελείως διαφορετική από την εικόνα που παρουσίαζαν ομοειδείς αγροτικές περιοχές στην υπόλοιπη Ελλάδα. Πρόκειται για μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από μείωση του πληθυσμού στις ημιαστικές περιοχές της χώρας (μετακινήσεις προς τα μεγάλα αστικά κέντρα). Αντίθετα με τη γενικότερη αυτή τάση, ο πληθυσμός των

Αγ. Θεοδώρων παρέμεινε σταθερός. Η μεγάλη αύξηση την περίοδο '71-'91 οφείλεται κυρίως σε δύο λόγους :

1) Στη σταδιακή μετατροπή της "παραθεριστικής κατοικίας" που αναπτύχθηκε αλματωδώς στον ευρύτερο χώρο τις προηγούμενες δεκαετίες, σε κύρια "πρώτη κατοικία". Η εξέλιξη αυτή συντελείται κατά κύριο λόγο από ηλικιωμένα άτομα και συνταξιούχους, γεγονός που επηρεάζει βέβαια δυσμενώς τη μορφή της πυραμίδας ηλικιών του Δήμου.

2) Στη συγκέντρωση μεγάλων βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων στις γύρω περιοχές, με αποτέλεσμα μέρος του απασχολούμενου εργατικού δυναμικού σ' αυτές τις μονάδες να εγκατασταθεί στο Δήμο.

Πέρα από τα επίσημα στοιχεία της τελευταίας απογραφής του 1991 (5.084 κάτοικοι), οι μόνιμοι κάτοικοι των Αγ. Θεοδώρων εκτιμώνται περί τους 7.000, ενώ ο συνολικός πληθυσμός του Δήμου κατά την αιχμή της παραθεριστικής περιόδου εκτιμάται ότι προσεγγίζει τους 40.000 κατοίκους.

	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ (ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ)			
	1971	1981	1971-1981	1981-1991
ΔΗΜΟΣ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ	1.874	2.660	29,55%	47,68%
ΣΥΝΟΛΑ	1.874	2.660	29,55%	47,68%

2.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

2.4.1. Τοπική Οικονομία

Πριν από 30 χρόνια οι Άγιοι Θεόδωροι ήταν αποκλειστικά μια αγροτική περιοχή. Η δραστική μείωση της γεωργικής γης τα χρόνια που ακολούθησαν ήταν αποτέλεσμα της σταδιακής της κατάληψης από άλλες χρήσεις (βιομηχανία, οικοπεδοποίηση και σε μεγάλο βαθμό άναρχη οικοδόμηση παραθεριστικών οικιών). Οι οικονομικές δραστηριότητες του πληθυσμού μετατοπίστηκαν προς την

πλευρά των υπηρεσιών. Αναλυτικότερα και για τους τρεις βασικούς τομείς της παραγωγής (πρωτογενής, δευτερογενής, τριτογενής), επισημαίνονται τα εξής :

1. Πρωτογενής τομέας.

Όπως προαναφέρθηκε, πριν από 30 χρόνια οι Αγ. Θεόδωροι ήταν αποκλειστικά γεωργική περιοχή, καθότι όλες οι εκτάσεις της (με εξαίρεση τον οικισμό και τα δάση) ήταν γεωργικές. Παρά τη σταδιακή συρρίκνωση των καλλιεργήσιμων εκτάσεων τα τελευταία χρόνια, η αγροτική δραστηριοποίηση εξακολουθεί να υφίσταται. Η βασικότερη καλλιέργεια της περιοχής είναι τα ελαιόδεντρα και ακολουθούν τα λαχανικά και οι λοιπές δεντροκαλλιέργειες. Αναφορικά με το δασικό πλούτο της περιοχής σημειώνεται ότι αν και οι Άγιοι Θεόδωροι διαθέτουν μεγάλες δασικές εκτάσεις, ωστόσο παραμένουν αναξιοποίητες. Η παλαιότερη εκμετάλλευση των δασών για παραγωγή ρητίνης έχει σήμερα σταματήσει.

Σχετικά με την κτηνοτροφία, τα υπάρχοντα στατιστικά στοιχεία υποδεικνύουν μια διαρκή ελάττωση του αριθμού των ζώων, με εξαίρεση όμως τις αίγες που παρουσιάζουν αύξηση. Το υψηλότερο ποσοστό μείωσης παρατηρείται στους πληθυσμούς των προβάτων. Αντίθετα παρατηρείται μια σημαντική αύξηση των πτηνών της περιοχής η οποία συνδέεται με την λειτουργία νέων πτηνοτροφείων.

Τέλος αναφέρεται ότι στον ευρύτερο χώρο δεν αναπτύσσεται καμιά εξορυκτική δραστηριότητα (εκμετάλλευση ορυκτού πλούτου).

Βασικά προϊόντα τοπικής παραγωγής κατά σειρά οικονομικής σημασίας

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ	
ΚΛΙΜΑΚΑ: 1-5 (Κατά φθίνουσα σειρά)	
ΠΡΟΙΟΝΤΑ	1
Ελιές -Λάδι	-

Κρασί	5
Αμπελοειδή	2
Εσπεριδοειδή	-
Κηπευτικά	3
Γεωργικά	-
Οπωροφόρα	-
Δημητριακά	4
Βερίκοκα	-
Καλάμια για ζωοτροφές	-
Κτηνοτροφικά	-
Όσπρια	-
Καπνά	-
Βιοτεχνικά	-
Παροχή υπηρεσιών	-

2. Δευτερογενής τομέας

Ένα βασικό χαρακτηριστικό των Αγ. Θεοδώρων είναι η μεγάλη συγκέντρωση βιοτεχνικών και βιομηχανικών μονάδων. Οι τρεις μεγαλύτερες από αυτές είναι: α) η βιομηχανία παραγωγών πετρελαίου (Motor Oil), β) η βιομηχανία κατασκευής ηλεκτρικών μηχανών και γ) η χημική βιομηχανία. Οι τρεις αυτοί βιομηχανικοί κλάδοι επειδή απασχολούν μεγάλο αριθμό ατόμων, ανεβάζουν πολύ το ποσοστό απασχόλησης στην βιομηχανία - βιοτεχνία για ολόκληρη την περιοχή. Παρ' όλα αυτά, ένα σημαντικό τμήμα της απασχόλησης αυτής είναι προφανές ότι δεν προέρχεται από το γηγενές εργατικό δυναμικό. Εκτός των τριών σημαντικών αυτών κλάδων, τα τελευταία χρόνια έχουν εμφανιστεί και νέοι (συγκριτικά με παλαιότερα) με κυριότερους τον κλάδο κατασκευής επίπλων/ειδών επιπλώσεως και τον κλάδο υφαντικών. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι μεγάλες βιομηχανικές μονάδες είναι συγκεντρωμένες ως επί το πλείστον στην περιοχή " Σουσαάκι".

3. Τριτογενής τομέας

Από τις αρχές της δεκαετίας του '60 στον ευρύτερο χώρο παρατηρείται μια σημαντική τάση τουριστικής εξέλιξης. Σε αυτήν την τάση συνέβαλλαν καθοριστικά δυο παράγοντες: α) η γειτνίαση με την Αθήνα και β) το φυσικό κάλλος του τοπίου. Κύριο χαρακτηριστικό αυτής της τάσης είναι η ανάπτυξη της παραθεριστικής κατοικίας, η οποία μετατρέπεται σε βασικό πολεοδομικό και κοινωνικοοικονομικό χαρακτηριστικό της περιοχής. Η τάση αυτή επιβραδύνεται στη δεκαετία του '70 με την εγκατάσταση των πρώτων βιομηχανικών μονάδων, γεγονός που έχει ως συνέπεια τη ρύπανση του περιβάλλοντος και την αλλοίωση του τοπίου. Παρ' όλα αυτά, στην ανατολική πλευρά του Δήμου η παραθεριστική κατοικία συνεχίζει να αναπτύσσεται. Όσον αφορά το λοιπό τουρισμό, επειδή οι Αγ. Θεόδωροι έχουν λίγες και κυρίως μεγάλες μονάδες, ως επί το πλείστον προσελκύουν τον οργανωμένο τουρισμό. Κυρίως προσελκύουν τουρίστες από τη Γαλλία, τη Γερμανία και την Ιταλία. Αντίθετα οι Έλληνες αποφεύγουν να κάνουν διακοπές στους Αγίους Θεοδώρους λόγω των γνωστών προβλημάτων ρύπανσης που αντιμετωπίζει η ευρύτερη περιοχή, με εξαίρεση ένα αξιόλογο εκδρομικό ρεύμα που διαμορφώνεται από την περιοχή της Αθήνας και συνδέεται συνήθως με την επίσκεψη των εκδρομέων σε παραθεριστικές κατοικίες φιλικών τους προσώπων.

Οι υπόλοιποι κλάδοι του τριτογενή τομέα (λιανικό εμπόριο, τραπεζικές υπηρεσίες, υπηρεσίες υγείας κλπ), παρουσιάζουν μια διαρκή και αξιόλογη ανάπτυξη, πράγμα που οφείλεται στη συνεχή αύξηση του πληθυσμού τα τελευταία δέκα χρόνια. Η στάθμη εξυπηρέτησης τους θεωρείται ικανοποιητική επειδή καλύπτουν τις ανάγκες του πληθυσμού, με εξαίρεση ίσως την περίοδο αιχμής της καλοκαιρινής περιόδου, στην οποία παρουσιάζονται ορισμένες δυσλειτουργίες και ανεπάρκειες.

2.4.2. Απασχόληση

Σύμφωνα με τα τελευταία επίσημα στοιχεία (Ε.Σ.Υ.Ε. 1991), σε σύνολο 2.557 εργαζομένων κατοίκων μόνο οι 293 απασχολούνται στον πρωτογενή τομέα (ποσοστό 11%), 913 απασχολούνται στο δευτερογενή τομέα και συγκεκριμένα στις βιομηχανικές μονάδες και μονάδες μεταποίησης της περιοχής (ποσοστό 36%), ενώ

στον τριτογενή τομέα απασχολούνται 1351 κάτοικοι (ποσοστό 53%).

Απασχολούμενοι κατά τομέα παραγωγής

	Δ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ		ΑΓ. Ν. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ		Π. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	
	Άτομα	%	Άτομα	%	Άτομα	%
Πρωτογενής	293	11,8%	18.292	32,61%	119.435	48,38%
Δευτερογενής	913	35,7%	12.924	23,04%	45.332	18,37%
Τριτογενής	1351	52,5%	24.881	44,35%	82.072	33,25%
ΣΥΝΟΛΟ	2557		56.097		246.839	

2.5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

2.5.1. Εκπαίδευση

Στην περιοχή του Δήμου Αγ. Θεοδώρων λειτουργούν δυο νηπιαγωγεία (46 μαθητές, 2 νηπιαγωγοί), ένα δημοτικό σχολείο (246 μαθητές, 14 δάσκαλοι), ένα γυμνάσιο (121 μαθητές, 25 καθηγητές) και ένα λύκειο (97 μαθητές, 20 καθηγητές). Σε γενικές γραμμές, κρίνονται ως επαρκή.

Ελλείψεις υπάρχουν σε παιδαγωγικό υλικό όσον αφορά στα νηπιαγωγεία και σε αθλητικό εξοπλισμό και αίθουσα εργαστηρίου φυσικής-χημείας στο δημοτικό σχολείο. Στον αύλειο χώρο του γυμνασίου-λυκείου υπάρχει ένα γήπεδο καλαθοσφαίρισης. Τα ανωτέρω σχολεία εξυπηρετούν και μαθητές από γειτονικές περιοχές (Σουσάκι, Κινέττα).

Η παρέμβαση του Δήμου εξαντλείται στην κάλυψη των λειτουργικών εξόδων (ενοίκιο νηπιαγωγείου, πετρέλαιο θέρμανσης κλπ) και μικροεπισκευών των κτιρίων.

Σχολεία -Μαθητές Σχολείων

Δ.ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ								
ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΝΗΠΙΑ- ΓΩΓΕΙΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ ΝΗΠΙΑ- ΓΩΓΕΙΩΝ	ΔΗΜΟ- ΤΙΚΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΗΜΟ- ΤΙΚΩΝ	ΓΥΜΝΑ- ΣΙΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΥΜΝΑ- ΣΙΩΝ	ΛΥΚΕΙΑ	ΜΑΘΗΤΕΣ ΛΥΚΕΙΩΝ
Δ.Α. ΘΕΟΔΩΡΩΝ	2	46	1	246	1	121	1	97
ΣΥΝΟΛΑ	2	46	1	246	1	121	1	97

2.5.2. Υγεία-Πρόνοια

Η υποδομή στον τομέα της υγείας είναι ιδιαίτερα φτωχή. Υπάρχει μόνο ένα αγροτικό ιατρείο το οποίο στεγάζεται σε νοικιασμένο από το Δήμο διαμέρισμα, συνολικής έκτασης 110 τ.μ.. Η προσφορά πρωτοβάθμιας περίθαλψης επαρκεί μόνο για τους χειμερινούς κατοίκους ενώ το καλοκαίρι δεν είναι δυνατή η κάλυψη των παραθεριστών. Οι κάτοικοι εξυπηρετούνται για τις περαιτέρω ανάγκες περίθαλψης από την Κόρινθο και την Αθήνα. Στην πολεοδομική μελέτη επέκτασης - αναθεώρησης του οικισμού κατά το έτος 1991 είχε προταθεί η δημιουργία περιφερειακού κοινοτικού ιατρείου σε οικόπεδο 564 τ.μ. που είχε παραχωρηθεί στο Δήμο ως Δωρεά.

Οι υπόλοιπες υποδομές κοινωνικής πρόνοιας περιορίζονται σε έναν παιδικό σταθμό. Δεν υπάρχει Κ.Α.Π.Η. παρά το γεγονός ότι τα άτομα τρίτης ηλικίας συνιστούν σημαντικό μέρος του πληθυσμού.

2.5.3 Αθλητισμός

Οι αθλητικές δραστηριότητες στην περιοχή επικεντρώνονται γύρω από τρεις αθλητικούς συλλόγους. Τον Α.Σ. " Ο ΤΗΡΩΝ " που διατηρεί τμήμα καλαθοσφαίρισης συμμετέχοντας στο πρωτάθλημα Β' κατηγορίας Αργολιδοκορινθίας, τον ποδοσφαιρικό σύλλογο "ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΙ" που συμμετέχει

στη Β' κατηγορία Κορινθίας και τον "Παγκορινθιακό Αθλητικό Σύλλογο ΘΗΣΕΑΣ" που διατηρεί τμήματα Καράτε για άνδρες και γυναίκες.

Η αθλητική υποδομή εξαντλείται σε ένα γήπεδο ποδοσφαίρου (χωρίς κερκίδες, χλοοτάπητα και λοιπές εγκαταστάσεις) και στο ανοικτό γήπεδο καλαθοσφαίρισης του Γυμνασίου-Λυκείου. Ο "Θησέας" στεγάζεται σε νοικιασμένη αίθουσα. Δεν υπάρχει καμιά οργανωμένη ναυταθλητική δραστηριότητα ούτε άλλα οργανωμένα θαλάσσια αθλήματα, παρά τον παραθαλάσσιο χαρακτήρα του Δήμου και την ύπαρξη σημαντικού νεανικού πληθυσμού που πολλαπλασιάζεται το καλοκαίρι.

Τόσο η ανάπτυξη θαλάσσιων αθλητικών δραστηριοτήτων όσο και η βελτίωση των αθλητικών εγκαταστάσεων με τη δημιουργία κλειστού γυμναστηρίου ελαφρού τύπου στο οικόπεδο του Γυμνασίου-Λυκείου, κρίνονται ως απαραίτητα.

Οι πολιτιστικές δραστηριότητες παραμένουν υποτονικές παρά το γεγονός ότι το Πολιτιστικό Κέντρο Αγ. Θεοδώρων ιδρύθηκε το 1987. Συγκροτήθηκε σε Ν.Π.Ι.Δ. το 1988 και διοικείται από 7μελές Δ.Σ. με πρόεδρο το Δήμαρχο. Στεγάζεται στα γραφεία του Δήμου και επιχορηγείται από αυτόν και από συνεισφορές των κατοίκων. Ο οργανισμός του προέβλεπε τρεις υπαλλήλους (βιβλιοθηκονόμο, διοικητικό, κλητήρα) και τη λειτουργία οκτώ θεματικών ομάδων (θεάτρου, χορού, κινηματογράφου, μουσικής, βιβλιοθήκης, εκθέσεων, πνευματικών εκδηλώσεων, μορφωτικών εκδρομών). Μόνο στους μισούς από τους παραπάνω τομείς υπήρξε κάποια δραστηριότητα.

Ένας θερινός κινηματογράφος, μια ιδιωτική σχολή χορού και ο Σύλλογος Γυναικών Αγ. Θεοδώρων, όπως και η κυκλοφορία τοπικού τύπου ("Φωνή των Γερανείων"), συμπληρώνουν το πολιτιστικό περίγραμμα. Παλιότερα λειτουργούσε και τοπικός ραδιοφωνικός σταθμός.

Η αναδιοργάνωση του Πολιτιστικού Κέντρου και η επικέντρωση του σε ορισμένους μόνο τομείς, η ανάληψη από μέρους του συντονιστικού ρόλου για τις υπόλοιπες δραστηριότητες, η αναζήτηση πόρων από τοπικούς φορείς και επιχειρήσεις, η στελέχωση του και η λύση του κτιριακού προβλήματος θα βοηθήσουν τόσο προς την αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού που εισρέει κατά

τους καλοκαιρινούς μήνες όσο και για τη διοργάνωση ετήσιου τοπικού καλοκαιρινού φεστιβάλ. Προς το σκοπό αυτό σημαντικό ρόλο θα παίξει η ολοκλήρωση της παρέμβασης στο υπαίθριο θέατρο στην περιοχή Μπεσκάκι.

2.5.5. Υπηρεσίες

Όλες οι υπάρχουσες Υπηρεσίες που λειτουργούν στα όρια του Δήμου στεγάζονται μέσα στον οικισμό των Αγ. Θεοδώρων. Ειδικότερα στην περιοχή λειτουργεί Αστυνομικός Σταθμός, Ταχυδρομείο, Κατάστημα Ο.Τ.Ε. και Τράπεζα.

2.6. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

2.6.1. Οδικό Δίκτυο

Το πρωτεύον οδικό δίκτυο του Δήμου συνίσταται από ασφαλτοστρωμένους δρόμους που για τα δεδομένα του Νομού βρίσκονται σε πολύ καλή κατάσταση.

Κύρια συγκοινωνιακή αρτηρία αποτελεί η παλαιά εθνική οδός η οποία διασχίζει τον οικισμό των Αγ. Θεοδώρων. Η άμεση σύνδεση με τη νέα εθνική οδό υλοποιείται μέσω ανισόπεδου κόμβου, ανάντη του οποίου υπάρχει σταθμός διοδίων. Το δευτερεύον οδικό δίκτυο του Δήμου αποτελείται από χωμάτινες οδούς, συνολικού μήκους 10 περίπου χιλιομέτρων.

Κατάσταση οδικού δικτύου κοινότητας

1: ΚΑΚΗ

3: ΚΑΛΗ

2: ΜΕΤΡΙΑ

3: ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ

Δ. ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ	
	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ
Δ. ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ	3

2.6.2. Συγκοινωνία

Η επικοινωνία με τους διπλανούς οικισμούς, την πρωτεύουσα του Νομού και την Αθήνα, εξασφαλίζεται μέσω ενός πυκνού αστικού και υπεραστικού δικτύου λεωφορείων, καθώς επίσης και από το διερχόμενο σιδηρόδρομο.

2.6.3. Ύδρευση-Άρδευση

Οι υδρευτικές και αρδευτικές ανάγκες του Δήμου καλύπτονται ποιοτικά και ποσοτικά από το υφιστάμενο δίκτυο άρδευσης. Η υδροληψία γίνεται μέσω πηγών (Γεράνεια Όρη), οι οποίες ενισχύονται και από γεωτρήσεις (περίοδος αιχμής).

Το εσωτερικό δίκτυο διανομής έχει μήκος 100 km. Το υλικό κατασκευής των αγωγών είναι είτε αμιαντοτσιμέντο (70 km) ή πλαστικό (km). Η μεγάλη ηλικία του δικτύου (40 έτη), οδηγεί σε σημαντικές διαρροές της τάξεως του 30%, με άμεση συνέπεια την απώλεια σημαντικών ποσοτήτων υδάτινων πόρων, καθώς επίσης και σε μελλοντικούς εν δυνάμει κινδύνους για τη δημόσια υγεία. Ως εκ' τούτου κρίνεται απαραίτητη η αντικατάσταση σημαντικού μέρους του σε ποσοστό που αγγίζει το 43% (43km). Σε σημερινές τιμές, το κόστος αυτής της αντικατάστασης προϋπολογίζεται να ανέλθει στα 700 εκατομμύρια δραχμές

2.6.4. Αποχέτευση- Απορρίμματα

Αναφορικά με την αποχέτευση, σημειώνεται ότι ο Δήμος δε διαθέτει αποχετευτικό δίκτυο (όμβρια - ακάθαρτα). Τα αστικά λύματα της περιοχής διατίθενται μέσω ατομικών συστημάτων υπεδάφιας διάθεσης (απορροφητικοί και ενδεχομένως σηπτικοί βόθροι). Μικρές εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού διαθέτουν οι υπάρχουσες ξενοδοχειακές μονάδες στα ανατολικά του οικισμού και μερικές βιομηχανίες στο Σουσάκι. Το τελικό προϊόν της επεξεργασίας διοχετεύεται στη θάλασσα ή χρησιμοποιείται για την άρδευση κήπων. Κύριος αποδέκτης λοιπόν των λυμάτων είναι κατά πρώτο λόγο το υπέδαφος και κατά δεύτερο η θάλασσα, με όλα τα επακόλουθα προβλήματα για το γενικότερο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον. Προς την κατεύθυνση αυτή ο Δήμος έχει συντάξει μελέτη για την κατασκευή σύγχρονου αποχετευτικού δικτύου και τελικής εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων. Σε πρώτη φάση αναμένεται να υλοποιηθεί η κατασκευή

ενός κεντρικού αποχετευτικού αγωγού ακαθάρτων. Το κόστος του προϋπολογίζεται στα 600 εκατομμύρια δραχμές.

Η αποχέτευση των ομβρίων πραγματοποιείται με ελεύθερη απορροή των υδάτων μέσω των υφιστάμενων φυσικών ή μικρών τεχνητών επιφανειακών αποδεκτών (πεζοδρόμια - ρείθρα, ρυάκια, ρέματα), οπότε καταλήγουν τελικά στη θάλασσα.

Ένα από τα κυριότερα -και με σοβαρή περιβαλλοντική διάσταση- προβλήματα των Αγ. Θεοδώρων, είναι το πρόβλημα της αποκομιδής και διάθεσης των απορριμμάτων. Η παραγωγή βιομηχανικών απορριμμάτων στην ευρύτερη περιοχή σε συνδυασμό με την ύπαρξη μεγάλου αριθμού διάσπαρτων παραθεριστικών οικισμών απαιτούν σοβαρή υλοδομή και οργάνωση της Υπηρεσίας Καθαριότητας του Δήμου. Εκτός από την ανεξέλεγκτη απόρριψη των παραγόμενων αστικών απορριμμάτων, μεγάλο οικολογικό πρόβλημα συνιστά η παραγωγή βαρέων στερεών αποβλήτων (που πολλές φορές είναι και τοξικά) από τις βιομηχανίες, τα οποία στη συνέχεια διατίθενται τόσο σε ιδιωτικούς μη ελεγχόμενους χώρους όσο και σε παρακείμενα ρέματα και παραλίες. Στην περίπτωση αυτή η κατασταλτική παρέμβαση της Δημοτικής Αρχής κρίνεται επιτακτική.

Από την άλλη πλευρά ο Δήμος δεν διαθέτει οργανωμένο Χ.Υ.Τ.Α., ενώ και το σύστημα περισυλλογής των απορριμμάτων παρουσιάζει αρκετά προβλήματα κατά τη θερινή περίοδο. Το πλήθος των παραγόμενων στερεών αποβλήτων αποτίθενται γενικά σε συγκεκριμένο χώρο στη θέση Αγ. Μαρίνα (ημιελεγχόμενη διάθεση). Η συλλογή τους γίνεται με συχνότητα 5 φορές εβδομαδιαίως μέσω των τριών 3 απορριμματοφόρων οχημάτων που έχει στη διάθεση της η Υπηρεσία καθαριότητας.

Για την ορθότερη διαχείριση των απορριμμάτων τόσο στην περιοχή του Δήμου Αγ. Θεοδώρων όσο και στο γειτονικό Δήμο Λουτρακίου-Περαχώρας, προτείνεται η κατασκευή ενός Χ.Υ.Τ.Α. που θα εξυπηρετεί τις ανάγκες των κατοίκων και των δύο Δήμων. Για το σκοπό αυτό έχουν επιλεγεί δύο υποψήφιες θέσεις:

1) Ο υπάρχων χώρος διελεγχόμενης διάθεσης του Δήμου Αγ. Θεοδώρων στη θέση Αγ. Μαρίνα. Σε σημερινές τιμές, το συνολικό κόστος του έργου που συμπεριλαμβάνει τα κόστη αγοράς γης, κατασκευής, εξοπλισμού και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος, προϋπολογίζεται να ανέλθει στα 700 εκατομμύρια δραχμές.

2) Ο υπάρχων χώρος διελεγχόμενης διάθεσης του Δήμου Λουτρακίου - Περαχώρας στην περιοχή του ρέματος Αγ. Χαραλάμπους. Σε σημερινές τιμές, το συνολικό κόστος του έργου που εμπεριέχει τα προαναφερθέντα επιμέρους κόστη, προϋπολογίζεται να ανέλθει στα 750 εκατομμύρια δραχμές.

2.7 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

Τα τελευταία χρόνια, η συνεχής αύξηση του πληθυσμού και η πιθανή σταδιακή μετατροπή του Δήμου Αγ. Θεοδώρων σε ένα κατά κάποιον τρόπο προαστιακό Δήμο " του ευρύτερου Μητροπολιτικού κέντρου των Αθηνών, (κυρίως λόγω της μείωσης των χρονοαποστάσεων έπειτα από την κατασκευή της νέας εθνικής οδού), επιβάλλουν μια καινούργια αντίληψη στον αναπτυξιακό σχεδιασμό του νέου Δήμου.

Στον σχεδιασμό αυτό δεν θα πρέπει φυσικά να αγνοηθούν η διαμορφωμένη κατάσταση και ο υφιστάμενος χαρακτήρας του ευρύτερου χώρου. Τα συναντημένα προβλήματα και οι εν δυνάμει αναπτυξιακές ευκαιρίες για την περιοχή, συνοψίζονται στα παρακάτω.

2.7.1. Τεχνικές Υποδομές

Τα ζωτικής σημασίας προβλήματα του Δήμου Αγ. Θεοδώρων σχετίζονται με την αντιμετώπιση σοβαρών χωροταξικών, πολεοδομικών και περιβαλλοντικών ζητημάτων που υφίστανται στην ευρύτερη περιοχή. Τα σοβαρά αυτά ζητήματα έχουν ανακύψει εξαιτίας της αλληλοσυγκρουόμενης συνύπαρξης μεγάλων βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων, σε συνδυασμό με την άναρχη δόμηση μεγάλου αριθμού διάσπαρτων παραθεριστικών κατοικιών. Το όλο: θέμα

περιπλέκεται ακόμα περισσότερο από την ύπαρξη γεωργικής γης και αξιόλογων αποθεμάτων δασικού πλούτου στην ορεινή ζώνη του Δήμου. Το μέγεθος των περιβαλλοντικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Αγ. Θεόδωροι είναι τεράστιο.

Τα τελευταία 30 χρόνια ο ευρύτερος χώρος έχει μετατραπεί σε μια ιδιαίτερα επιβαρυνόμενη περιοχή, με προβλήματα που σχετίζονται με τη ρύπανση του αέρα, της θάλασσας, του εδάφους και των υπόγειων υδάτων. Βασική αιτία αυτής της κατάστασης είναι η λειτουργία των γνωστών μεγάλων μονάδων στη δυτική πλευρά του Δήμου (MOTOR OIL, FULGOR, SULFUR κλπ), η οποία επιδεινώνεται από την μέχρι τώρα ανυπαρξία υποδομών προστασίας του περιβάλλοντος (αποχετευτικό δίκτυο αστικών λυμάτων, ορθολογική διαχείριση στερεών αποβλήτων). Την μεγαλύτερη ευθύνη για την διαρκή υποβάθμιση του ατμοσφαιρικού, θαλάσσιου και υπέδαφου περιβάλλοντος φέρουν τα διωλιστήρια της MOTOR OIL.

Οι διάφορες μετρήσεις που έγιναν κατά καιρούς από το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., το δημοτικό σταθμό ΣΕΛΛΕΡ της Ελευσίνας και την GREENPEACE, ανίχνευσαν σημαντικές υπερβάσεις στην εκπομπή αέριων ρύπων βάσει των ορίων της Ε.Ε. (διοξείδιο του θείου, αζωτοξείδια, υδρόθειο, υδρογονάνθρακες, σωματίδια κ.α.), καθώς επίσης και υψηλές συγκεντρώσεις βαρέων μετάλλων, αζωτούχων ενώσεων και λαδιών στη θάλασσα. Σοβαρή πηγή ρύπανσης συνιστούν επίσης και τα πετρελαιοφόρα πλοία εφοδιασμού του διωλιστηρίου. Η διέλευση τους επιβαρύνει σε συνεχή βάση το θαλάσσιο περιβάλλον (εκκένωση δεξαμενών, συχνές διαρροές κλπ), ενώ ταυτόχρονα υφίσταται ο διαρκής κίνδυνος ακραίου ατυχήματος. Τέλος, τα τοξικά απορρίμματα της MOTOR OIL διατίθενται σε ιδιωτικούς κυρίως χώρους με μεθόδους ουσιαστικά ανεξέλεγκτες, γεγονός που οδηγεί σε βαθμιαία καταστροφή των υπόγειων υδροφορέων.

Όπως είναι εμφανές, το σύνολο των ανωτέρω προβλημάτων έχει δημιουργήσει πληθώρα ασφυκτικών πιέσεων στην αναπτυξιακή πορεία του Δήμου. Επομένως κρίνεται απαραίτητη η λήψη άμεσων μέτρων και η ορθολογική επανατοποθέτηση των χρόνιων προβλημάτων σε μια καινούργια βάση, εν όψη μάλιστα των σημερινών δυνατοτήτων και συγκυριών για χρηματοδότηση των

απαραίτητων έργων (Πρόγραμμα Ι. Καποδίστριας, Γ΄ Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης, Νέες Κοινωνικές Πρωτοβουλίες κ.α.).

Οι μελλοντικές παρεμβάσεις πρέπει να εντάσσονται σε τέσσερις βασικούς και αλληλοσχετιζόμενους κατευθυντήριους άξονες:

1) Στην χωροταξική και πολεοδομική οργάνωση του χώρου

Για το σκοπό αυτό προτείνεται η εκπόνηση *Ειδικής Χωροταξικής Μελέτης (Ε.Χ.Μ.)*. Η μελέτη αυτή θα υποβάλλει προτάσεις που αφορούν :

- Τη ρύθμιση των όρων δόμησης και χρήσεων γης, με στόχο τον περιορισμό της επέκτασης των περιοχών παραθεριστικής κατοικίας και την πολεοδομική οργάνωση των υφισταμένων.
- Τη χωροθέτηση των παραγωγικών δραστηριοτήτων με στόχο τον συστηματικό έλεγχο της βιομηχανικής δραστηριότητας (οργάνωση βιομηχανικού - βιοτεχνικού πάρκου στο Σουσάκι).
- Τη χωροθέτηση οχλουσών λειτουργιών και έργων υποδομής (Ε.Ε.Λ., Χ.Υ.Τ.Α. κ.α.).
- Τον καθορισμό και την οριοθέτηση ζωνών περιβαλλοντικής προστασίας και αναβάθμισης (τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, ευαίσθητα και σπάνια οικοσυστήματα κ.α.).
- Την αντιμετώπιση έκτακτων γεγονότων (πλημμύρες, σεισμούς, κατολισθήσεις, πυρκαγιές κ.α.).

2) Στην δημιουργία υποδομών προστασίας του περιβάλλοντος

Αρχικά προτείνεται μια "συστηματική" διερεύνηση των δυνατοτήτων χρηματοδότησης και απόκτησης πόρων, προκειμένου να υλοποιηθούν τα απαραίτητα έργα για την προστασία της Δημόσιας Υγείας και του περιβάλλοντος (Υδρευση, αποχέτευση, απορρίμματα), σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο εδάφιο 1.6. Στη συνέχεια κρίνεται απαραίτητη η θεσμοθέτηση και σύσταση ενός πλήρους

εξοπλισμένου " Κέντρου ελέγχου Περιβάλλοντος " κατά τα πρότυπα του Δήμου Ελευσίνας, προκειμένου να γίνεται ουσιαστικός έλεγχος της ρύπανσης που προκαλούν οι εγκατεστημένες βιομηχανίες και τα διερχόμενα πλοία. Μέσω της ανάπτυξης μηχανισμών καταστολής και επιβολής προστίμων, θα δοθεί τέλος στη ανεξέλεγκτη λειτουργία όλων των οχλουσών δραστηριοτήτων στην περιοχή.

3) Στην ανάπτυξη υποδομών προσέλκυσης του τουρισμού

Προτείνεται η οργάνωση της παράκτιας ζώνης για δραστηριότητες τουρισμού και παραθερισμού μέσω αναπλάσεων (διαμόρφωση πλαζ, πεζοδρομήσεις, παρόδιες φυτεύσεις κ.α.). Επίσης προτείνεται η αξιοποίηση του παράκτιου δημοτικού άλσους (600 στρεμμάτων περίπου) σύμφωνα με παλαιότερη μελέτη καθώς και η εξασφάλιση νέων χώρων για την ανάπτυξη αστικού και περαστικού πρασίνου.

Τέλος προτείνεται η μελέτη και κατασκευή ενός αλιευτικού καταφυγίου, το οποίο αναμφισβήτητα θα οδηγήσει σε αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς την περιοχή και μάλιστα με επισκέπτες που θα ανήκουν στα υψηλά εισοδηματικά στρώματα. Παρ' όλα αυτά, η υλοποίηση ενός τέτοιου έργου καθίσταται εξαιρετικά δυσχερής εξαιτίας του υψηλού κόστους και της αδυναμίας εξεύρεσης πόρων για ένα τόσο δαπανηρό έργο, σε σχέση πάντοτε με τις άλλες επιτακτικές ανάγκες.

4) Στην ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα

Βασικό εδώ στόχο αποτελεί η αναβάθμιση του ορεινού όγκου των Γερανείων, μέσω της προστασίας και της βιώσιμης εκμετάλλευσης των δασικών πόρων. Για το σκοπό αυτό προτείνεται η μελέτη και κατασκευή έργων αντιδιαβρωτικής προστασίας, καθώς επίσης και η εκπόνηση ειδικών διαχειριστικών σχεδίων. Μ' αυτόν τον τρόπο θα δημιουργούνται κίνητρα και προϋποθέσεις για μια ήπια εκμετάλλευση των δασικών εκτάσεων η οποία αφενός μεν θα βοηθά στην διαρκή ανανέωση των δέντρων, αφετέρου δε θα προκαλέσει αναβίωση του ενδιαφέροντος για τον κλάδο της δασοκομίας.

2.7.2. Κοινωνικές Υπηρεσίες

Μέσα σε ένα πλαίσιο γενικότερης ανάπτυξης δεν θα πρέπει να αγνοηθούν οι απαραίτητες κοινωνικές υποδομές και η δημιουργία καλύτερων Υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του πολίτη. Με βάση την υφιστάμενη κατάσταση σε τέτοιες υποδομές προτείνονται τα εξής :

- 1) Λειτουργία ενός περιφερειακού ιατρείου, το οποίο θα αντεπεξέρχεται στις αυξημένες ανάγκες για Υπηρεσίες Υγείας κυρίως κατά την αιχμή της παραθεριστικής περιόδου.
- 2) Ίδρυση ενός δεύτερου δημοτικού σχολείου για την κάλυψη των διαπιστωμένων σημερινών αναγκών.
- 3) Οργάνωση και αναβάθμιση του υπάρχοντος πολιτιστικού κέντρου και δημιουργία δημοτικής βιβλιοθήκης.
- 4) Ίδρυση Γραφείου Τουριστικών Πληροφοριών και Ενημέρωσης του Πολίτη, για την βελτίωση των συνθηκών προς την κατεύθυνση της τουριστικής ανάπτυξης.
- 5) Ίδρυση ενός κέντρου για την τρίτη ηλικία (Κ.Α.Π.Η.), προκειμένου να παρασχεθεί φροντίδα σ'ένα μεγάλο αριθμό ατόμων της τρίτης ηλικίας που διαμένουν στο Δήμο, καθότι όπως έχει αναφερθεί σε προηγούμενο εδάφιο, τα τελευταία χρόνια ένας μεγάλος αριθμός συνταξιούχων από την Αθήνα έχει μετατρέψει τις παλιές παραθεριστικές κατοικίες σε κύριες.
- 6) Δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων. Το μοναδικό χωμάτινο γήπεδο ποδοσφαίρου δεν καλύπτει ούτε στοιχειώδεις ανάγκες για άθληση. Είναι αναγκαία η κατασκευή αθλητικού κέντρου με γήπεδα στίβου, μπάσκετ, βόλεϊ κλπ. Μακροπρόθεσμα θα πρέπει να μελετηθεί και η δημιουργία ναυταθλητικών εγκαταστάσεων και ανάπτυξης του ναυταθλητισμού που εκτός των άλλων θα τονίσουν και το τουριστικό ενδιαφέρον για την περιοχή.

2.7.3. Οικονομία

Η ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας συνδέεται άμεσα με την υλοποίηση των αποφασιστικής σημασίας έργων υποδομής που αναφέρθηκαν σε προηγούμενο εδάφιο σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, την ανάπτυξη υποδομών προσέλκυσης τουριστών και τις πρωτοβουλίες για την αξιοποίηση του δασικού πλούτου καθώς επίσης και με τις απαραίτητες θεσμικές παρεμβάσεις για την αναβάθμιση και διαφύλαξη της εναπομένουσας γεωργικής Γης. Οι ανωτέρω δράσεις θα ενισχύσουν αποφασιστικά το σημερινό χαρακτήρα του Δήμου ως ζώνη κατοικίας και παραθερισμού και θα συμβάλλουν αποφασιστικά στην περαιτέρω τουριστική του ανάπτυξη με επισκέπτες υψηλότερου εισοδηματικού επιπέδου σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση.

Συνεπώς κρίνεται απαραίτητη η αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας και του συνόλου των δημοτικών πόρων προς την κατεύθυνση της βιώσιμης τουριστικής και οικιστικής ανάπτυξης, καθότι οι δύο αυτές προοπτικές αναμένεται να αποτελέσουν την αιχμή κάθε μελλοντικής εξέλιξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

3.0. ΣΤΕΓΑΣΗ

Ο νέος Δήμος Αγίων Θεοδώρων διαθέτει Δημοτικό κατάστημα δύο ορόφων συνολικής έκτασης 150τ.μ. στην έδρα του. Το κτίριο, κατασκευασμένο το 1958, αποτελείται από το ισόγειο με τέσσερις αίθουσες και τον πρώτο όροφο με το γραφείο του Δημάρχου και την αίθουσα του Διοικητικού Συμβουλίου (Πηγή Τεχνικό Δελτίο Προγράμματος "Ιωάννης Καποδίστριας", 1997).

Η ανάγκη για περισσότερους λειτουργικούς χώρους μπορεί προσωρινά να καλυφθεί με την αναδιαμόρφωση του υπάρχοντος Δημοτικού καταστήματος. Το έργο επρόκειτο να ξεκινήσει μέσα στο 1998 με προϋπολογισμό 10 εκ. δρχ. για τη διαμόρφωση των αιθουσών και των γραφείων και άλλα 10 εκ. δρχ. για τον εξοπλισμό.

3.1 ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

3.1.1. Μηχανογραφικός

Στο μηχανογραφικό εξοπλισμό του Δήμου περιλαμβάνονται μία συσκευή τηλεομοιοτυπίας (fax), οκτώ ηλεκτρονικοί υπολογιστές και πέντε εκτυπωτές (laser/ inkjet). Το λογισμικό που χρησιμοποιείται καλύπτει την επεξεργασία κειμένου, το δημοτολόγιο, τη διαχείριση τελών και τη μισθοδοσία(Πηγή Τεχνικό Δελτίο Προγράμματος "Ιωάννης Καποδίστριας", 1997).

3.1.2. Μηχανολογικός

Ο Δήμος Αγίων Θεοδώρων διαθέτει δύο μεγάλα απορριματοφόρα, ένα σάρωθρο, ένα μικρό φορτηγό, ένα ημιφορτηγό τύπου τζίπ, δύο υδροφόρα οχήματα, ένα επιβατικό πέντε θέσεων και έναν καλαθοφόρο γερανό συνολικής αξίας 108 εκ.

δρχ.(Πηγή Τεχνικό Δελτίο Προγράμματος "Ιωάννης Καποδίστριας", 1997). Προτείνεται η συμπλήρωση του εξοπλισμού με έναν φορτωτή-εκσκαφέα τύπου JCB, ένα μικρό απορριμματοφόρο και ένα μικρό φορτηγό συνολικής αξίας 59,2 εκ. δρχ.

3.2. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Στο Δήμο Αγίων Θεοδώρων εργάζονται με σύμβαση Δημοσίου Δικαίου 5 ΔΕ και 7 ΥΕ. Υπάρχουν ακόμη 3 εργαζόμενοι με σύμβαση Ι.Δ. αορίστου χρόνου και 9 ΔΕ ως εποχιακό προσωπικό (Πηγή: Τεχνικό Δελτίο Προγράμματος "Ιωάννης Καποδίστριας", 1997, Τ.Α.Π. 1991-1992).

3.3. ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Στο Δήμο Αγίων Θεοδώρων λειτουργεί η Σχολική Επιτροπή και το Πολιτιστικό Κέντρο για το οποίο προβλέπονται τρεις θέσεις εργασίας οι οποίες όμως δεν έχουν καλυφθεί.

Η Δημοτική Κατασκευαστική και Αναπτυξιακή Επιχείρηση Αγίων Θεοδώρων με προβλεπόμενο προσωπικό δύο ατόμων είναι η μόνη επιχείρηση που έχει συσταθεί αλλά δεν έχει λειτουργήσει κατ' ουσία.

Ωστόσο, προηγούμενες μελέτες έχουν αναδείξει τις δυνατότητες επιχειρηματικής παρέμβασης του Δήμου στους τομείς του γεωθερμικού πεδίου Σουσακίου, της πηγής πόσιμου νερού, του πολιτισμού και της αναψυχής και των κατασκευών γενικότερα. Μόνο στον τελευταίο τομέα υπήρξε μέχρι σήμερα περιορισμένη δραστηριότητα.(Πηγή Τεχνικό Δελτίο Προγράμματος "Ιωάννης Καποδίστριας", 1997 , Τ.Α.Π. 1991-1992).

3.4. ΕΣΟΔΑ

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα απολογιστικά στοιχεία για το έτος 1995, τα τακτικά έσοδα του Δήμου ανήλθαν στο ποσό των 229,7 εκατομμυρίων δραχμών. Τα τακτικά αυτά έσοδα περιελάμβαναν :

- Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους
- Εισοδήματα από κινητή και ακίνητη περιουσία
- Ανταποδόσεις (τέλη, δικαιώματα, εισφορές)
- Λοιπά τακτικά έσοδα

Τα έκτακτα έσοδα του Δήμου ανήλθαν στο ποσό των 91,2 εκατομμυρίων και περιελάμβαναν:

- Δάνεια
- Πόρους από Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Τα συγκεκριμένα ποσά για το 1996 ήταν 376,7 και 32,7 εκατομμύρια αντίστοιχα.

Το σύνολο των απολογιστικών εξόδων για το 1995 ανήλθε στο ποσό των 90,9 εκατομμυρίων δραχμών, το οποίο αναλύεται σε 28,7 εκατομμύρια για τα γενικά έξοδα και 62,2 εκατομμύρια για τα ειδικά έξοδα λειτουργίας των Υπηρεσιών.

Το επόμενο έτος 1996 τα απολογιστικά έξοδα του Δήμου ανήλθαν στα 234,8 εκατομμύρια δραχμές, με επιμερισμό 98,9 εκατομμύρια για τα γενικά έξοδα και 135,9 εκατομμύρια για τα ειδικά έξοδα λειτουργίας.

ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	1995	1995	1996	1996	1997
	Προυπ	Απολ.	Προυπ	Απολ.	Προυπ
1.Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι	52,9		59,6		75,9
1.α Λειτουργικά	3,25		2,76		3,3
1.βΣΑΤ.Α.	19		23,8		30,9
2.Εσοδ.από κιν-Ακίν. Περιουσία	56		38,5		17,6
3.Ανταποδ.(Τέλη,δικαιώματα,εισφ)	315,5		328,3		387,5

4. Τοπικ.δυνητ. τέλη και δικαιώματα					
5. Λοιπά Τακτικά Έσοδα	403,7		473,6		564,8
ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	852,9	229,7	934,5	376,7	1086,6

ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1995	1995	1996	1996	1997
	Προυπ	Απολ.	Προυπ	Απολ.	Προυπ
1. Δάνεια	40,5		60		60
2. Δωρεές, κληροδοτήματα					
3. Εκποίηση περιουσιακ. στοιχ.					
4. Προγράμματα της Ε.Ε.	40		90,8		23
5. Επιχορηγήσεις					
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	153,2	91,2	216,1	32,7	148,7

3.5. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Στον παραλιακό πεζόδρομο και στο Δημοτικό Άλσος ' Πευκάκια', ο επισκέπτης εκτός από το απολαυστικό κολύμπι στα γαλάζια νερά της παραλίας του Σαρωνικού μπορεί να γευτεί σε ταβέρνες τις γαστρονομικές λιχουδιές που έχουν τις ρίζες τους σε Ελληνικές παραδοσιακές συνταγές, φρέσκο ψάρι ή να απολαύσει τον καφέ του σε θαυμάσιες καφετέριες. Στον κεντρικό δρόμο της πόλης και κοντά σ' αυτόν υπάρχουν επίσης εστιατόρια και καφεενεία καθώς και εμπορικά καταστήματα, με εκλεκτής ποιότητας προϊόντα, που αποτελούν αγοραστική πρόκληση.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

1) BUNGALOWS HANIKIAN

2) ΗΛΙΟΧΑΡΗ HOTEL

3) SIAGAS HOTEL

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ

Επωνυμία	Περιοχή
Ταβέρνα «Ο ΤΑΣΟΣ»	Π.Ε.Ο.Α.Κ.
Ψητοπωλείο «ΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ»	Π.Ε.Ο.Α.Κ.
PIZZA CANADIA	Π.Ε.Ο.Α.Κ.
PIZZA ΠΕΤΡΟΥ	Π.Ε.Ο.Α.Κ.
DELIVERY	
Ψησταριά - Ουζερί «Ο ΓΙΩΡΓΟΣ»	Σαρωνικού 38
ΠΕΡΙ ΟΡΕΞΕΩΣ	Σαρωνικού
ΤΟ ΣΤΕΚΙ ΤΟΥ ΣΠΥΡΟΥ	Σαρωνικού
CARAVELLA	Σαρωνικού 15
CARAVELLA	Π.Ε.Ο.Α.Κ. 67
ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟ	Σαρωνικού
ΜΕΛΤΕΜΙ	Σαρωνικού
ΤΑ ΤΣΟΥΡΑΠΑΚΙΑ	Π.Ε.Ο.Α.Κ.
Εστιατόριο - Καφετέρια	Αλσύλιο Πευκάκια
«ΤΟ ΑΓΙΟ ΘΕΟΔΩΡΙΤΙΚΟ»	Π.Ε.Ο.Α.Κ. 99
ΤΑ ΒΑΛΕΣΑΚΙΑ	Π.Ε.Ο.Α.Κ.
Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ	
ΤΑ ΚΟΚΟΒΑΚΙΑ	Π.Ε.Ο.Α.Κ.
Ο ΒΙΛΛΙΩΤΗΣ	Π.Ε.Ο.Α.Κ.
ΜΠΙΝΙΑΡΗ	Π.Ε.Ο.Α.Κ.
ΠΟΛΥΞΕΝΗ	
ΤΟ ΤΖΑΚΙ	Π.Ε.Ο.Α.Κ.
FAST FOOD	Π.Ε.Ο.Α.Κ.
“IL POSTO”	

ΚΑΦΕΤΕΡΙΕΣ

Επωνυμία	Περιοχή
ART CAFE	Σαρωνικού 37
SAMSARA	Σαρωνικού & Δημ. Κυριάκη
GELATO CAFE	Σαρωνικού
ΧΡΙΣΤΙΝΑ	Σαρωνικού 1
AROMA	Σαρωνικού
ΣΤΑΣΗ	Π.Ε.Ο.Α.Κ.

BEACH BAR

Επωνυμία	Περιοχή
AQUA	Π.Ε.Ο.Α.Κ.
OSTRIA	Π.Ε.Ο.Α.Κ.
XYLINO	Π.Ε.Ο.Α.Κ.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Επωνυμία	Τηλέφωνο	Περιοχή
MOTOR OIL HELLAS - Δωλιστήρια	2741048602	Αγ. Θεόδωροι
FULGOR Ελληνική Εταιρία Ηλεκτρικών	2741048398	Σουσάκι Αγ. Θεόδωροι
ΠΕΡΛΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΛΑΣ ΕΠΕ	2741048012-13	Σουσάκι Αγ. Θεόδωροι

3.6. ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΓΟΥ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΤΟΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΠΡΟΥΠ.
1	ΠΑΙΔΕΙΑ	Επισκευή Δημοτικού Σχολείου	1996	ΣΑΝΑ	Αγ. Θεόδωροι	500.000
2		Επισκευή Γυμνασίου	1997	ΣΑΕ	Αγ. Θεόδωροι	500.000
3		Επισκευή Δημοτικού Σχολείου	1997	ΣΑΕ	Αγ. Θεόδωροι	1.500.000
4		Επισκευή Δημοτικού Σχολείου	1997	ΣΑΕ	Αγ. Θεόδωροι	1.000.000
5		Αντικατάσταση στέγης Δημοτικού Σχολείου	1997	ΣΑΕ	Αγ. Θεόδωροι	2.000.000
6		Συντήρηση Δημοτικού Σχολείου-Νηπιαγωγείου	1997	Ι.Π.	Αγ. Θεόδωροι	7.000.000
1	ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	Αθλητική Ομάδα	1998	N.A.	Αγ. Θεόδωροι	8.000.000
1	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	Εξω ρ. Σύλλογος "Κόκκινο Λιθάρι"	1998	ΣΑΝΑ	Αγ. Θεόδωροι	500.000
2	ΥΔΡΕΥΣΗ-ΑΡΔΕΥΣΗ	Θέατρο Αγίων Θεοδώρων	1998	ΣΑΝΑ	Αγ. Θεόδωροι	10.000.000
1		Κατασκευή Αγωγών όμβριων υδάτων Παλαιάς Εθνικής Οδού	1997	Ι.Π.	Αγ. Θεόδωροι	23.600.000

2	Κατασκευή Αγωγών Ύδρευσης ΧΑΝΙΚΩΝ-ΛΙΑΝΤΡΟΥ	1997	Ι.Π.	Αγ. Θεόδωροι	8.000.000
3	Κατασκευή Αγωγών Ύδρευσης Περιοχή ΛΙΑΝΤΡΟΥ	1997	Ι.Π.	Αγ. Θεόδωροι	7.000.000
4	Κατασκευή Αγωγών Ύδρευσης Παραλιακού δρόμου ΤΣΟΠΑΣ	1997	Ι.Π.	Αγ. Θεόδωροι	4.100.000
ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ					
1	Ανάπτυξη Συστήματος Διαχ. Απορριμμάτων	1995	Π.Ε.Π.- ΕΑΠΤΑ	Αγ. Θεόδωροι	30.000.000
2	Συμπλήρωση καθαριότητας Χωματερής	1997	Ι.Π.	Αγ. Θεόδωροι	7.000.000
1	Αγροτική Οδοποιία	1995	ΣΑΝΤ	Αγ. Θεόδωροι	350.000
2	Κοινοτική Οδοποιία	1995	ΣΑΝΤ	Αγ. Θεόδωροι	350.000
3	Πλακόστρωση Οδού	1995	ΣΑΝΤ	Αγ. Θεόδωροι	300.000
4	Κατασκευή πεζοδρομίων	1997	Ι.Π.	Αγ. Θεόδωροι	20.000.000
5	Ασφαλτόστρωση δρόμου οικ. ΚΙΑΦΑ- ΜΠΕΚΑ	1998	ΣΑΤΑ	Αγ. Θεόδωροι	1.000.000

ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ						
1		Αποκατάσταση τοιχίου παραλιακής οδού	1997	Ι.Π.	Αγ. Θεόδωροι	11.200.000
2		Διαμόρφωση στεγάστρου Παναγίου	1997	Ι.Π.	Αγ. Θεόδωροι	8.000.000
3		Παρό.	1997	Ι.Π.	Αγ. Θεόδωροι	8.000.000

ΣΑΤΑ						
1		ΣΑΤΑ	1995	ΣΑΤΑ	Αγ. Θεόδωροι	23.782.000
2		ΣΑΤΑ	1996	ΣΑΤΑ	Αγ. Θεόδωροι	30.586.000
3		ΣΑΤΑ	1997	ΣΑΤΑ	Αγ. Θεόδωροι	34.099.000

3.7. ΤΑ ΒΑΣΙΚΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ

3.7.1. Οδικό Δίκτυο

Το οδικό δίκτυο του Δήμου συνίσταται είναι στο σύνολο του ασφαλτοστρωμένο και η κατάσταση που βρίσκεται χαρακτηρίζεται πάρα πολύ καλή. Κύρια συγκοινωνιακή αρτηρία αποτελεί η παλαιά εθνική οδός η οποία διασχίζει τον οικισμό των Αγ. Θεοδώρων. Η άμεση σύνδεση με τη νέα εθνική οδό υλοποιείται μέσω ανισόπεδου κόμβου.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	
Συνολικό μήκος κυρίου οδικού δικτύου του ΟΤΑ (χλμ)	17
Εθνική Οδός (χλμ)	8
Επαρχιακή οδός (χλμ)	9
Κοινοτική οδός (χλμ)	
Συνολικό μήκος δευτερεύοντος οδικού δικτύου του ΟΤΑ (χλμ)	200
Συνολικό μήκος αγροτικών οδών (χλμ)	150
Συνολικό μήκος δασικών οδών (χλμ)	50
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ	
Συνολικό μήκος ασφαλτοστρωμένου οδικού δικτύου του ΟΤΑ	17
Κύριο δίκτυο (χλμ)	8
Εθνική Οδός (χλμ)	8
Επαρχιακή Οδός (χλμ)	
Κοινοτική Οδός (χλμ)	
Δευτερεύον δίκτυο (χλμ)	9
Συνολικό μήκος ασφαλτοστρωμένου οδικού δικτύου του ΟΤΑ που χρειάζεται επισκευή (χλμ)	
Κύριο δίκτυο (χλμ)	2
Εθνική Οδός (χλμ)	2
Επαρχιακή Οδός (χλμ)	
Κοινοτική Οδός (χλμ)	
Δευτερεύον δίκτυο (χλμ)	
Συνολ. μήκος οδικού δικτύου του ΟΤΑ μη βατού τους χειμερινούς μήνες (χλμ)	

Κύριο δίκτυο (χλμ)	
Δευτερεύον δίκτυο (χλμ)	
Συνολικό μήκος οδικού δικτύου (κυρίου και δευτερεύοντος) του ΟΤΑ με παγετό κατά τους χειμερινούς μήνες (χλμ)	
Κύριο δίκτυο (χλμ)	
Δευτερεύον δίκτυο (χλμ)	

3.7.2. Ύδρευση -Αποχέτευση -Απορρίμματα

Οι υδρευτικές και αρδευτικές ανάγκες του Δήμου καλύπτονται ποιοτικά και ποσοτικά από το υφιστάμενο δίκτυο ύδρευσης. Η υδροληψία γίνεται μέσω πηγών, οι οποίες ενισχύονται και από γεωτρήσεις.

Η μεγάλη ηλικία του δικτύου (40έτη) και το υλικό κατασκευής του (αμιαντοσιμμένο κατά 70 χλμ.), οδηγεί σε απώλειες σημαντικών ποσοτήτων υδάτινου δυναμικού, συνεπώς κρίνεται απαραίτητη η αντικατάσταση σημαντικού μέρους του εσωτερικού δικτύου ύδρευσης.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ							
Δημοτικό Διαμέρισμα	Έτος Αποπεράτωσης Δικτύου	Έκταση Δικτύου			Κάλυψη Δικτύου (%)	Αριθμός Υδρομετρητών	Απώλειες (%)
		Αμιαντοσιμμένο	Πλαστικό	Χάλυβας			
Άγιοι Θεόδωροι	1960	17	63		100	3489	30

Ο Δήμος δεν διαθέτει αποχευτικό δίκτυο, τα αστικά λύματα της περιοχής διατίθενται μέσω ατομικών συστημάτων υπεδάφους διάθεσης (απορροφητικοί και σηπτικοί βόθροι).

Μερικές εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού διαθέτουν οι υπάρχουσες ξενοδοχειακές μονάδες και μερικές βιομηχανίες στο Σουσάκι. Το τελικό προϊόν της επεξεργασίας διοχετεύεται στη θάλασσα ή χρησιμοποιείται για την άρδευση κήπων.

Ένα από τα κυριότερα προβλήματα του Δήμου των Αγ. Θεοδώρων είναι το πρόβλημα της αποκομιδής και διάθεσης των απορριμμάτων. Η παραγωγή βιομηχανικών απορριμμάτων στην ευρύτερη περιοχή σε συνδυασμό με την ύπαρξη μεγάλου αριθμού διάσπαρτων παραθεριστικών οικισμών απαιτούν σοβαρή υποδομή και οργάνωση της υπηρεσίας καθαριότητας του Δήμου.

Πέρα από την ανεξέλεγκτη απόρριψη των παραγόμενων αστικών απορριμμάτων, μεγάλο πρόβλημα συνιστά η παραγωγή βαρέων στερεών αποβλήτων από τις βιομηχανίες, τα οποία στη συνέχεια διατίθενται τόσο σε ιδιωτικούς μη ελεγχόμενους χώρους όσο και σε παρακείμενα ρέματα και παραλίες.

Πιο ειδικά, σε ότι αφορά τη κατάσταση διαχείρισης των απορριμμάτων στο δήμο, περιγράφεται από τα παρακάτω στοιχεία:

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ											
Δημ. Διαμέρισμα	Τρόπος προσωρινής αποθήκευσης	Αρ. κάδων μεταλλικών		Αριθμός κάδων πλαστικών					Τρόπος συλλογής	Τακτικότητα Απόκομιδής (φορ./ε βδ.)	Τρόπος διάθεσης
		770 lt	1100 lt	120 lt	240 lt	660 lt	770 lt	1100 lt			
Άγιοι Θεόδωροι	Κάδοι		205	70			50		Απορριματοφόρα	6	Χωματερή

Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί πως ο Νομαρχιακός σχεδιασμός διαχείρισης απορριμμάτων προβλέπει πρόγραμμα ανακύκλωσης, σταθμούς μεταφόρτωσης, εγκατάσταση κομματοποίησης, και χώρο υγειονομικής ταφής απορριμμάτων.

3.7.3. Υπηρεσία Καθαριότητας ΟΤΑ

Συνολικός Αριθμός Προσωπικού:	15
Αριθμός Οδηγών:	3

Αριθμός Εργατών:	12
------------------	----

3.8. ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ

3.8.1. Γενικοί αναπτυξιακοί στόχοι

Οι μελλοντικοί αναπτυξιακοί στόχοι εντάσσονται κατά σειρά σπουδαιότητας σε έξι βασικούς και αλληλοσχετιζόμενους κατευθυντήριους άξονες:

1) Στη δημιουργία υποδομών ποιότητας ζωής και προστασίας της Δημόσιας Υγείας. Στον άξονα αυτό αποτελούν επείγουσα προτεραιότητα μια σειρά έργων που αφορούν:¹²

- Την επέκταση του εσωτερικού και εξωτερικού δικτύου ύδρευσης καθώς επίσης και την σταδιακή αντικατάσταση του ήδη υπάρχοντος. Οι υδρευτικές ανάγκες του διαρκώς αυξανόμενου πληθυσμού και των διάσπαρτων οικισμών είναι δύσκολο να ικανοποιηθούν κατά τη θερινή περίοδο, ενώ από την άλλη μεριά η μεγάλη ηλικία του υφιστάμενου δικτύου οδηγεί σε σημαντικές διαρροές λόγω υπερφόρτωσης -της τάξης του 30% περίπου - με άμεση συνέπεια εκτός απ' την απώλεια σημαντικών ποσοτήτων υδάτινων πόρων, τον μελλοντικό εν δυνάμει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Ως εκ' τούτου, κρίνεται απαραίτητη η αντικατάσταση σημαντικού μέρους του σε ποσοστό που αγγίζει το 43% (43km σε συνολικό μήκος 100 km). Για το σύνολο των απαραίτητων έργων υπάρχει πλήρης σειρά εγκεκριμένων μελετών.

- Την κατασκευή αποχετευτικού δικτύου και εγκατάστασης επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Ο Δήμος Αγίων Θεοδώρων δε διαθέτει αποχετευτικό δίκτυο (όμβρια - ακάθαρτα). Τα αστικά λύματα της περιοχής διατίθενται μέσω ατομικών συστημάτων υπεδάφιας διάθεσης (απορροφητικοί και ενδεχομένως σηπτικοί βόθροι). Κατά συνέπεια, κύριος αποδέκτης των λυμάτων κατά πρώτο λόγο είναι το υπέδαφος και κατά δεύτερο η θάλασσα, με όλα τα επακόλουθα προβλήματα για το γενικότερο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον. Προς την κατεύθυνση αυτή ο Δήμος έχει

¹² ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ». ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α' ΒΑΘΜΟΥ. ΟΤΑ: ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ. ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2000.

συντάξει πλήρεις μελέτες για την κατασκευή σύγχρονου αποχετευτικού δικτύου και τελικής εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων.

- Την ορθολογική αποκομιδή και διάθεση των απορριμμάτων. Η παραγωγή βιομηχανικών απορριμμάτων στην ευρύτερη περιοχή σε συνδυασμό με την ύπαρξη μεγάλου αριθμού διάσπαρτων παραθεριστικών οικισμών απαιτούν σοβαρή υποδομή και οργάνωση της Υπηρεσίας Καθαριότητας του Δήμου. Εκτός από το πρόβλημα της ανεξέλεγκτης απόρριψης των παραγόμενων αστικών απορριμμάτων, μεγάλο οικολογικό πρόβλημα συνιστά η παραγωγή βαρέων στερεών αποβλήτων (που πολλές φορές είναι και τοξικά) από τις βιομηχανίες. Από την άλλη πλευρά ο Δήμος Αγίων Θεοδώρων δε διαθέτει οργανωμένο Χ.Υ.Τ.Α. και το σύστημα αποκομιδής των απορριμμάτων παρουσιάζει αρκετά προβλήματα κατά τη θερινή περίοδο. Για την ορθότερη διαχείριση των στερεών αποβλήτων τόσο στην περιοχή του Δήμου Αγίων Θεοδώρων όσο και στο γειτονικό Δήμο Λουτρακίου -Περαχώρας, προτείνεται η κατασκευή ενός Χ.Υ.Τ.Α. που θα εξυπηρετεί τις ανάγκες των κατοίκων και στους δύο Δήμους.

2) Στην χωροταξική και πολεοδομική οργάνωση του χώρου. Για το σκοπό αυτό προτείνεται η εκπόνηση μελέτης επέκτασης και τροποποίησης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου, καθώς και η εκπόνηση Ειδικής Χωροταξικής Μελέτης (Ε.Χ.Μ.). Η μελέτες αυτές θα υποβάλλουν προτάσεις που αφορούν :¹³

- Τον καθορισμό των βασικών χρήσεων γης.
- Τη θεσμοθέτηση Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.).
- Τις περιοχές παρεμβατικών αναπλάσεων.
- Τη ρύθμιση των όρων δόμησης και τις διαδικασίες νομιμοποίησης του **μεγάλου αριθμού των διάσπαρτων αυθαιρέτων**, με στόχο αφενός μεν τον περιορισμό

¹³ ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ». ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ. ΟΤΑ: ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ. ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2000.

επέκτασης των περιοχών αυθαίρετης παραθεριστικής κατοικίας, αφετέρου δε στην πολεοδομική οργάνωση των πολυάριθμων οικιστικών μονάδων. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε. (1991) και τις πρόσφατες εκτιμήσεις, **ο αριθμός των αυθαίρετων κτισμάτων εντός των** διοικητικών ορίων του Δήμου πρέπει να προσεγγίζει τις 4.000.

- Τη χωροθέτηση των παραγωγικών δραστηριοτήτων με στόχο τον συστηματικό έλεγχο της βιομηχανικής δραστηριότητας (οργάνωση βιομηχανικού - βιοτεχνικού πάρκου στην περιοχή " Σουσάκι ").
- Τον καθορισμό και την οριοθέτηση ζωνών περιβαλλοντικής προστασίας και αναβάθμισης (προστασία δασικών εκτάσεων).

3) Στη δημιουργία υποδομών έλεγχου και προστασίας του περιβάλλοντος.

Το μέγεθος των περιβαλλοντικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Άγιοι Θεόδωροι είναι τεράστιο. Τα τελευταία 30 χρόνια ο ευρύτερος χώρος έχει μετατραπεί σε μια ιδιαίτερα επιβαρυσμένη περιοχή, με προβλήματα που σχετίζονται με τη ρύπανση του αέρα, της θάλασσας, του εδάφους και των υπόγειων υδάτων. Βασική αιτία αυτής της κατάστασης είναι η λειτουργία των γνωστών μεγάλων μονάδων στη δυτική πλευρά του Δήμου (MOTOR OIL, FULGOR, SULFUR κλπ.), η οποία επιδεινώνεται από την μέχρι τώρα ανυπαρξία υποδομών προστασίας του περιβάλλοντος (αποχετευτικό δίκτυο αστικών λυμάτων, ορθολογική διαχείριση στερεών αποβλήτων). Σοβαρή πηγή ρύπανσης συνιστούν επίσης και τα διερχόμενα πετρελαιοφόρα πλοία με τα οποία εφοδιάζεται το διυλιστήριο. Η διέλευση τους επιβαρύνει σε συνεχή βάση το θαλάσσιο περιβάλλον (εκκένωση δεξαμενών, συχνές διαρροές κλπ), ενώ ταυτόχρονα υφίσταται ο διαρκής κίνδυνος ακραίου ατυχήματος.

Οι διάφορες μετρήσεις που έγιναν κατά καιρούς από το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., το δημοτικό σταθμό ΣΕΛΛΕΡ της Ελευσίνας και την GREENPEACE, ανίχνευσαν βάσει των ορίων της Ε.Ε. σημαντικές υπερβάσεις στις εκπομπές αέριων ρύπων (διοξείδιο του θείου, αζωτοξείδια, υδροθείο, υδρογονάνθρακες, σωματίδια κ.α.) καθώς επίσης και υψηλές συγκεντρώσεις βαρέων μετάλλων, αζωτούχων ενώσεων και λαδιών στη θάλασσα. Τέλος τα παραγόμενα τοξικά απορρίμματα από τις διάφορες παραγωγικές

μονάδες διατίθενται ως επί το πλείστον σε ιδιωτικούς χώρους με μεθόδους ουσιαστικά ανεξέλεγκτες, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε βαθμιαία καταστροφή των υπόγειων υδροφορέων. Μείζον πρόβλημα για ολόκληρη την περιοχή αποτελεί επίσης και ο ελλοχεύον κίνδυνος ενός μεγάλου **βιομηχανικού ατυχήματος** (MOTOR OIL). Για τον έλεγχο και την αντιμετώπιση των ανωτέρω ασφυκτικών προβλημάτων-τα οποία κρίνονται ως θέματα άμεσης προτεραιότητας - προτείνονται τα ακόλουθα :

- Η θεσμοθέτηση και σύσταση ενός πλήρους εξοπλισμένου " **Εργαστηρίου - Κέντρου Περιβαλλοντικού Ελέγχου** " (κατά τα πρότυπα του σταθμού ΣΕΛΛΕΡ του Δήμου Ελευσίνας), προκειμένου να επιτευχθεί ουσιαστικός έλεγχος της ρύπανσης που προκαλούν οι εγκατεστημένες βιομηχανίες και τα διερχόμενα πλοία. Στη συνέχεια, μέσω της ανάπτυξης μηχανισμών καταστολής και επιβολής προστίμων, θα μπορεί να δοθεί ένα τέλος στη ανεξέλεγκτη λειτουργία όλων των οχλουσών δραστηριοτήτων στην περιοχή.
- Η διαχείριση των περιβαλλοντικών κινδύνων μέσω της εκπόνησης **Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης** από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση σε στενή συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους Ο.Τ.Α. και η λήψη μιας δέσμης μέτρων για την προστασία των οικισμών (ειδικές χωροταξικές επεμβάσεις γύρω από τις επικίνδυνες βιομηχανικές εγκαταστάσεις, κατάλληλος εξοπλισμός πυροσβεστικής υπηρεσίας κλπ.).

4) Στην **ανάπτυξη υποδομών προσέλκυσης του τουρισμού**. Στην ανατολική πλευρά του Δήμου Αγίων Θεοδώρων υπάρχουν αξιόλογοι τουριστικοί πόροι και συγκέντρωση ενός σχετικά υψηλού δυναμικού τουριστικών επιχειρήσεων. Παρ' όλα αυτά οι Έλληνες τουρίστες αποφεύγουν γενικά την περιοχή εξαιτίας των γνωστών προβλημάτων ρύπανσης. Αναφορικά με τους αλλοδαπούς τουρίστες σημειώνεται ότι αν και η ύπαρξη μεγάλων τουριστικών μονάδων δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης στον οργανωμένο τουρισμό, εν' τούτοις η έλλειψη έργων γενικής και ειδικής τουριστικής υποδομής αποτρέπουν την προσέλκυση τουριστών υψηλών εισοδηματικών τάξεων (έλλειψη διαμορφωμένων πλαζ, αναπλάσεων, πεζοδρομήσεων, παρόδιων φυτεύσεων και παντελής έλλειψη υποδομής για τον ελλιμενισμό μικρών σκαφών). Με βάση τα

ανωτέρω προτείνεται η υιοθέτηση μιας σειράς μέτρων τα οποία θα στοχεύουν στην αναβάθμιση και ανέλιξη της υπάρχουσας υποδομής μέσω:¹⁴

- Της οργάνωσης της παράκτιας ζώνης για δραστηριότητες τουρισμού και παραθερισμού. Γι' αυτήν την εξέλιξη κρίνεται αναγκαίος ο προγραμματισμός αναπλάσεων (διαμόρφωση πλαζ, πεζοδρομήσεις, δημιουργία χώρων στάθμευσης, παρόδιες φυτεύσεις κ.α.), η αξιοποίηση του παράκτιου δημοτικού άλσους (60 στρεμμάτων περίπου) και η εξασφάλιση νέων χώρων για την ανάπτυξη αστικού και περιστασιακού πρασίνου. Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου επιβάλλεται να καταργηθεί το καθεστώς και η ενιαία μορφή της παλαιάς εθνικής οδού και τμήματα της να ενσωματωθούν μέσω γενικότερων κυκλοφοριακών ρυθμίσεων στο τοπικό οδικό δίκτυο.

- Της μελέτης και κατασκευής ενός αλιευτικού καταφυγίου, το οποίο αναμφισβήτητα θα οδηγήσει σε αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς την περιοχή και μάλιστα με επισκέπτες που θα ανήκουν στα υψηλά εισοδηματικά στρώματα. Από την θαλάσσια περιοχή των Αγίων Θεοδώρων διέρχεται ένας μεγάλος αριθμός μικρών και μεγάλων σκαφών αναψυχής. Η ανυπαρξία έστω και ενός ακόμη στοιχειώδους χώρου υποδοχής των αποθαρρύνει κάθε προσέλκυση.

Της ανάπτυξης του Συνεδριακού και Εκθεσιακού τουρισμού, με την ενίσχυση και παροχή κινήτρων για δημιουργία υποδομών από ιδιωτικές τουριστικές επιχειρήσεις. Η εγγύτητα του Δήμου Αγίων Θεοδώρων με την Αθήνα και συγχρόνως με άλλες περιοχές της Πελοποννήσου που διαθέτουν τουριστικό ενδιαφέρον (αρχαιολογικοί χώροι, βιότοποι, αισθητικά δάση, βυζαντινά μνημεία) και παράλληλα το ήπιο κλίμα και η ύπαρξη αξιόλογης σχετικά ξενοδοχειακής υποδομής, δίνουν τη δυνατότητα διοργάνωσης παρόμοιων εκδηλώσεων εθνικής ή μικρότερης διεθνούς κλίμακας.

¹⁴ ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ». ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α' ΒΑΘΜΟΥ. ΟΤΑ: ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ. ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2000.

• Της προώθησης νέων μορφών τουρισμού. Για όλους τους λόγους που αναφέρθηκαν προηγουμένως (εγγύτητα με την Αθήνα και τις άλλες αξιόλογες τουριστικά περιοχές της Πελοποννήσου, ήπιο και υπήνεμο κλίμα, ικανοποιητική ξενοδοχειακή υποδομή), υπάρχουν όλες οι αρχικές προϋποθέσεις για την διοργάνωση και προγραμματισμό συγκεκριμένων ναυταθλητικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο εθνικών ή διεθνών αγώνων (ιστιοπλοΐα, κωπηλασία, θαλάσσιο σκι κ.α.). Προϋπόθεση για την προώθηση τέτοιων δραστηριοτήτων είναι η υλοποίηση των αντίστοιχων εξειδικευμένων έργων.

5) Στην ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα. Βασικό εδώ στόχο αποτελεί η αναβάθμιση του ορεινού όγκου των Γερανείων μέσω της προστασίας και βιώσιμης εκμετάλλευσης των δασικών πόρων. Για το λόγο αυτό προτείνεται η μελέτη και κατασκευή έργων αντιδιαβρωτικής προστασίας και πυροπροστασίας, καθώς επίσης και η εκπόνηση ειδικών διαχειριστικών σχεδίων δασικής ανάπτυξης. Με αυτόν τον τρόπο θα δημιουργηθούν κίνητρα και προϋποθέσεις για μια ήπια εκμετάλλευση των δασικών εκτάσεων η οποία αφ' ενός μεν θα βοηθήσει στη διαρκή ανανέωση των δέντρων, αφ' ετέρου δε ενδέχεται να προκαλέσει αναβίωση του ενδιαφέροντος για τον κλάδο της δασοκομίας.

5) Στην προώθηση ήπιων και ανανεώσιμων μορφών ενέργειας. Αποκλειστική κατεύθυνση του άξονα αυτού είναι η εκμετάλλευση του γεωθερμικού πεδίου στην περιοχή " Σουσάκι " όπου και συγκεντρώνεται η συντριπτική πλειοψηφία της βιομηχανικής δραστηριότητας που αναπτύσσεται εντός των ορίων του Δήμου. Για το σκοπό αυτό απαιτείται αρχικά να εκπονηθεί μια σειρά οικονομοτεχνικών μελετών, με τη βοήθεια των οποίων θα προσδιοριστούν στη συνέχεια οι εναλλακτικές δυνατότητες αξιοποίησης της γεωθερμίας, οι προοπτικές εισαγωγής νέων τεχνολογιών (π.χ. τηλεθέρμανση βιομηχανιών και ξενοδοχείων, ανάπτυξη θερμοκηπιακών καλλιεργειών) και ο προγραμματισμός των συγκεκριμένων έργων.

Μέσα σε ένα πλαίσιο γενικότερης ανάπτυξης δεν πρέπει να αγνοηθούν οι απαραίτητες κοινωνικές υποδομές και η δημιουργία καλύτερων Υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του πολίτη. Με βάση την υφιστάμενη κατάσταση σαν τέτοιες υποδομές προτείνονται οι ακόλουθες :

- 1) Λειτουργία ενός περιφερειακού ιατρείου το οποίο να αντεπεξέρχεται στις αυξημένες ανάγκες για υπηρεσίες υγείας κυρίως κατά την αιχμή της παραθεριστικής περιόδου.
- 2) Ίδρυση ενός δεύτερου δημοτικού σχολείου για την κάλυψη των διαπιστωμένων σημερινών αναγκών.
- 3) Στελέχωση και εξοπλισμός του νεοϊδρυθέντος βρεφονηπιακού σταθμού, τη λειτουργία του οποίου μέσα στο πλαίσιο του νέου καθεστώτος αρμοδιοτήτων της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα αναλάβει ο Δήμος.
- 4) Οργάνωση και αναβάθμιση του υπάρχοντος δημοτικής βιβλιοθήκης.
- 5) Ίδρυση Γραφείου Τουριστικών Πληροφοριών και Ενημέρωσης του Πολίτη, το οποίο σε συνεργασία με τη Νομαρχιακή Επιτροπή Τουρισμού, θα συμβάλλει ουσιαστικά στη σωστή πληροφόρηση τουριστών και υποψήφιων επενδυτών.
- 6) Ίδρυση ενός Κέντρου για την τρίτη ηλικία (Κ.Α.Π.Η.) προκειμένου να παρασχεθεί φροντίδα σε ένα μεγάλο αριθμό ατόμων της Τρίτης ηλικίας που διαμένουν στο Δήμο, καθότι όπως έχει λεχθεί προηγουμένως, τα τελευταία χρόνια ένας μεγάλος αριθμός συνταξιούχων από την Αθήνα έχει μετατρέψει τις παλιές " παραθεριστικές κατοικίες " σε " κύριες ". Η ίδρυση αυτού του Κέντρου θα διευκολύνει την ομαλή ένταξη αυτών των ηλικιωμένων ατόμων στην κοινωνική και οικονομική ζωή του Νομού.
- 7) Δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων. Η μοναδική κοινόχρηστη αθλητική εγκατάσταση μέσα στα όρια του Δήμου είναι ένα χωμάτινο γήπεδο ποδοσφαίρου, το οποίο φυσικά δεν καλύπτει ούτε στοιχειώδεις ανάγκες για άθληση. Λόγω του **έντονα τουριστικού χαρακτήρα του Δήμου**, του υπερτριπλασιασμού των κατοίκων του κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου και των μελλοντικών προοπτικών εξέλιξης, θεωρείται αναγκαία η κατασκευή ενός κλειστού γυμναστηρίου και η δημιουργία εγκαταστάσεων για αγωνίσματα στίβου. Αναφορικά με το κλειστό γυμναστήριο σημειώνεται ότι **υπάρχει ήδη ολοκληρωμένη μελέτη** από τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς και Αθλητισμού. Τέλος, σύμφωνα με όσα έχουν αναφερθεί και προηγουμένως, μακροπρόθεσμα πρέπει να μελετηθούν οι δυνατότητες δημιουργίας

ναυταθλητικών εγκαταστάσεων και υποδομών ανάπτυξης του ναυταθλητισμού, οι οποίες δρώντας επικουρικά θα τονίσουν το τουριστικό ενδιαφέρον για την περιοχή.

Οικονομική Ανάπτυξη

Η ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας συνδέεται άμεσα με την υλοποίηση των αποφασιστικής σημασίας έργων τεχνικής και κοινωνικής υποδομής που αναφέρθηκαν στα προηγούμενα εδάφια (1.1 και 1.2.) και σχετίζονται με την προστασία του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη κινήτρων για την προσέλκυση τουριστών και τις πρωτοβουλίες για την αναβάθμιση και ορθολογική εξέλιξη του υφιστάμενου οικιστικού ιστού. Οι ανωτέρω δράσεις θα ενισχύσουν αποφασιστικά το σημερινό χαρακτήρα του Δήμου ως ζώνη κατοικίας και παραθερισμού και αναμένεται να συμβάλλουν τα μέγιστα στην περαιτέρω τουριστική του ανάπτυξη με επισκέπτες υψηλότερου εισοδηματικού επιπέδου σε σχέση με την παρούσα κατάσταση.

Επομένως, με βάση την προηγηθείσα ανάλυση, κρίνεται σκόπιμο ότι ο προσανατολισμός κάθε μελλοντικού αναπτυξιακού σχεδιασμού και προγραμματισμού του Δήμου Αγίων Θεοδώρων πρέπει να στρέφεται απαραίτητα προς την κατεύθυνση της βιώσιμης τουριστικής και οικιστικής ανάπτυξης, καθότι οι δύο αυτές προοπτικές αναμένεται να αποτελέσουν την αιχμή κάθε μελλοντικής εξέλιξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.0. Δομή ερευνητικής εργασίας

Η ερευνητική εργασία θα έχει την εξής δομή:

Εισαγωγή, όπου θα δοθεί με σαφήνεια το ερευνητικό ερώτημα και οι σκοποί της μελέτης, θα διατυπωθούν οι υποθέσεις της έρευνας και θα γίνει αναφορά στους λόγους που οδήγησαν τον ερευνητή στη μελέτη αυτού του θέματος.

Θεωρητικό υπόβαθρο, στο οποίο θα γίνει αναφορά με βάση τη βιβλιογραφική ανασκόπηση στις βασικές έννοιες της μελέτης, την τουριστική ανάπτυξη στο δήμο των Αγίων Θεοδώρων .

Ειδικότερα θα γίνει η διάκριση της τουριστικής ανάπτυξης του δήμου καθώς και μια ιστορική αναδρομή στην ανάπτυξη των εννοιών που πρόκειται να μελετηθούν. Τέλος θα γίνει αναφορά στις αιτίες, στις συνέπειες και στους τρόπους προώθησης της τουριστικής ανάπτυξης του δήμου .

Ερευνητικό μέρος, το οποίο θα αποτελείται από τη μέθοδο, τα ευρήματα και την ερμηνεία των ευρημάτων αυτών

4.1 Δειγματοληψία

Πριν τη χορήγηση των ερωτηματολογίων, ζητήθηκε άδεια εκπόνησης της συγκεκριμένης μελέτης από το αρμόδιο Διοικητικό Συμβούλιο του Δήμου

Προηγήθηκε πιλοτική διανομή ερωτηματολογίων σε 10 οικονομικούς και 10 διοικητικούς υπαλλήλους του δήμου, για την ανάδειξη δυσχερειών ή προβλημάτων κατανόησης των ερωτήσεων. Από αυτή την πιλοτική διανομή υπήρξαν ενθαρρυντικά σχόλια για το ύφος και για τη δυνατότητα χρήσης των αποτελεσμάτων από τις διευθύνσεις των υπηρεσιών και το υπουργείο για αντιμετώπιση των δυσχερειών ως προς την τουριστική ανάπτυξη του δήμου! Κατόπιν αυτής ακολούθησε η κύρια διανομή των ερωτηματολογίων.

Τα άτομα που έλαβαν μέρος στην έρευνα επελέγησαν με τη μέθοδο της τυχαίας δειγματοληψίας στο δήμο. Τα ερωτηματολόγια χορηγήθηκαν ατομικά μέσα σε φάκελο και η χορήγηση και η συλλογή τους έγινε περιοδικά ανά τακτό χρονικό διάστημα λίγων ημερών.

Κατά τη διαδικασία χορήγησης των ερωτηματολογίων επισημάνθηκαν δυσκολίες όπως: Προφανής απροθυμία συμπλήρωσης ερωτηματολογίων ιδίως των διοικητικών, κυρίως λόγω «έλλειψης χρόνου». Χρειάστηκε να ενοχληθεί 2-3 φορές το ίδιο άτομο για να συμπληρώσει το ερωτηματολόγιο και να επανέλθω αρκετές φορές στα ίδια τμήματα για τη συλλογή των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων. Αρκετοί ήταν διστακτικοί σχετικά με το περιεχόμενο. Οι περισσότεροι ήταν σίγουροι για τα αποτελέσματα πριν καν το συμπληρώσουν. Κάποιοι ήθελαν διευκρινήσεις σε μερικά ερωτήματα. Υπήρχαν άτομα που έπεισαν και άλλους να λάβουν μέρος στην έρευνα.

Τον πληθυσμό της έρευνας αποτέλεσε :

Α. Το οικονομικό διοικητικό και λοιπό προσωπικό του δήμο όπου στο χρονικό διάστημα από 20-30 Μαρτίου 2010, μοιράστηκαν 70 ερωτηματολόγια και επιστράφηκαν 50,

Συνολικά δηλαδή μοιράστηκαν 70 ερωτηματολόγια και επιστράφηκαν 50 που αποτελούν και το δείγμα – πληθυσμό της εργασίας.

2) ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ

Αρχικά, στην πρώτη σελίδα του ερωτηματολογίου υπήρχε μία επιστολή προς τον συμμετέχοντα στην έρευνα όπου αναφερόταν ο σκοπός της έρευνας, η ανάγκη της συμβολής των ερωτώμενων προκειμένου να πραγματοποιηθεί με επιτυχία αυτό το έργο, καθώς και οδηγίες για την συμπλήρωσή του. Ακολουθούσαν οι ευχαριστίες.

Στη δεύτερη σελίδα του ερωτηματολογίου υπήρχαν ερωτήσεις γενικής φύσεως προκειμένου να εκτιμηθεί η κοινωνικό-δημογραφική κατάσταση του δείγματος, όπου οι εργαζόμενοι σημείωσαν το φύλο, την ηλικιακή ομάδα, την οικογενειακή τους κατάσταση, τα έτη προϋπηρεσίας τους, το επίπεδο εκπαίδευσης, την υπηρεσία όπου εργάζονται, την θέση τους στην ιεραρχία, εάν εργάζονται το ωράριο και εάν διαθέτουν μονιμότητα ή όχι.

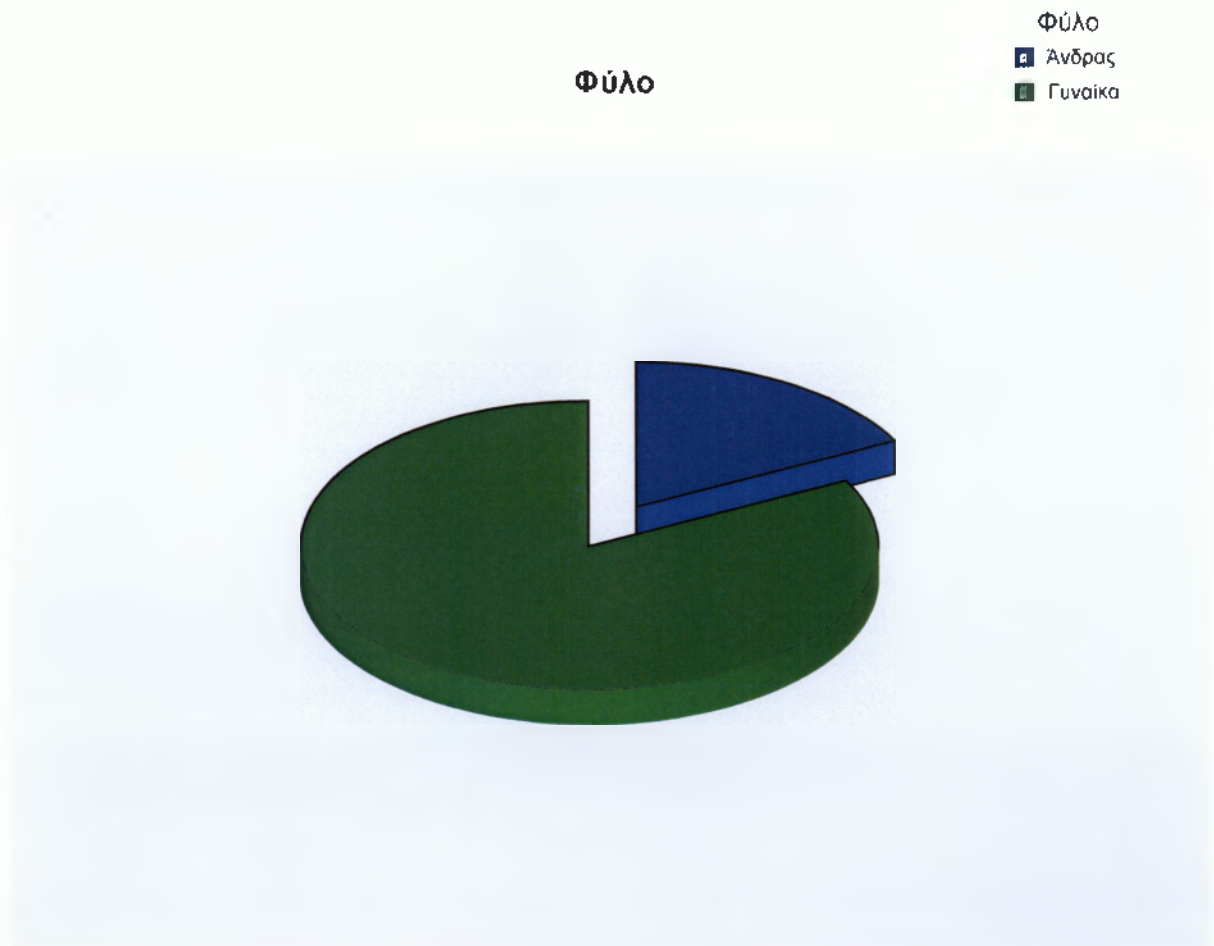
4.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Α. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ

4.2.1 Φύλο

Ο στατιστικός πληθυσμός παρουσιάζει ανομοιογενή κατανομή εργαζομένων ανά φύλο, αφού το ποσοστό των γυναικών υπερτερεί έναντι εκείνου των ανδρών

Γράφημα 1: Φύλο

Πίνακας 1: Κατανομή του στατιστικού πληθυσμού ανά φύλο

Φύλο

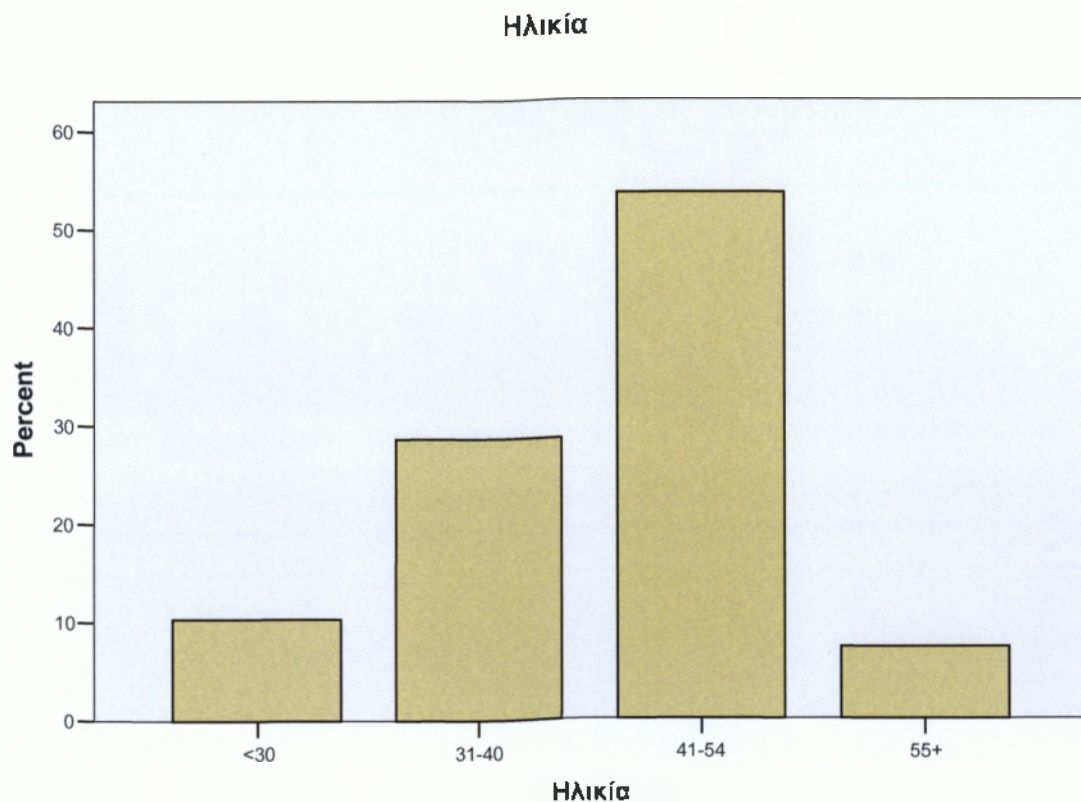
		Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Έγκυρα	Άνδρας	9	17,4
	Γυναίκα	41	82,6
	Σύνολο	50	100,0

Το 17,4% των ερωτώμενων που απάντησαν ήταν άνδρες με ένα 82,6% γυναίκες.

4.2.2 Ηλικία

Ο παρακάτω πίνακας εμφανίζει την κατανομή του συνόλου του στατιστικού πληθυσμού ανά ηλικιακή ομάδα. Παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο μέρος του είναι άτομα ηλικίας μεταξύ 41 και 54 ετών σε ποσοστό 53,7%. Επίσης, το 10,4% ήταν κάτω των 30 ετών, το 28,7% ήταν από 31-40 ετών, το 53,7% ήταν από 41-54 ετών και το 7,3% ήταν πάνω από 55 ετών

Γράφημα 2: ηλικία

Πίνακας 2: Κατανομή του στατιστικού πληθυσμού ανά ηλικιακή ομάδα

Ηλικία

		Συχνότητα	
Έγκυρα	<30	5	10,4
	31-40	14	28,7
	41-54	26	53,7
	55+	3	7,3
	Σύνολο	50	100,0

4.2.3 Έτη προϋπηρεσίας

Ο παρακάτω πίνακας εμφανίζει την κατανομή του συνόλου του στατιστικού πληθυσμού ανά έτη προϋπηρεσίας. Παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο μέρος του έχει προϋπηρεσία 21-30 έτη σε ποσοστό 43,9%. Επίσης, το 24,6% έχει λιγότερο από 10 έτη, το 27,7% έχει 11-20 έτη και το 3,7% έχει άνω από 31 έτη προϋπηρεσίας

Πίνακας 3: Κατανομή του στατιστικού πληθυσμού ανά έτη προϋπηρεσίας

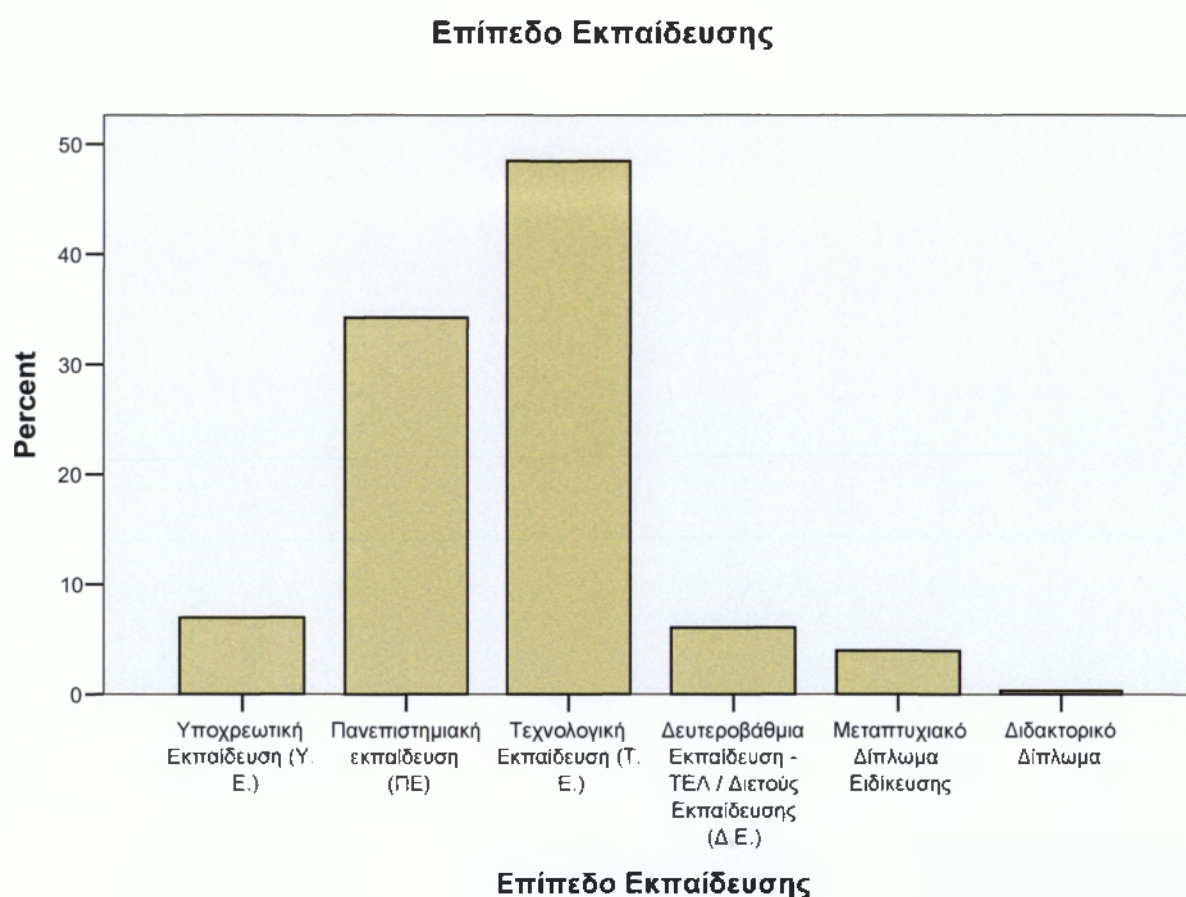
Έτη Προϋπηρεσίας

		Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Έγκυρα	<10 έτη	12	24,6
	11-20 έτη	14	27,7
	21-30 έτη	21	43,9
	31+ έτη	2	3,7
	Σύνολο	50	100,0

4.2.4 Επίπεδο Εκπαίδευσης

Από τα στοιχεία του πρώτου παρακάτω πίνακα προκύπτει ότι το 7% του προσωπικού έχει υποχρεωτική εκπαίδευση, το 34,2% δευτεροβάθμια εκπαίδευση (διετή εκπαίδευση) το 48,5% Τεχνολογική Εκπαίδευση, το 6,1% Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση, το 3,9% έχει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης και το 0,3% έχει Διδακτορικό Δίπλωμα

Γράφημα 3: Συνολικό Επίπεδο Εκπαίδευσης

Πίνακας 4: Κατανομή του στατιστικού πληθυσμού ανά επίπεδο εκπαίδευσης

Επίπεδο Εκπαίδευσης

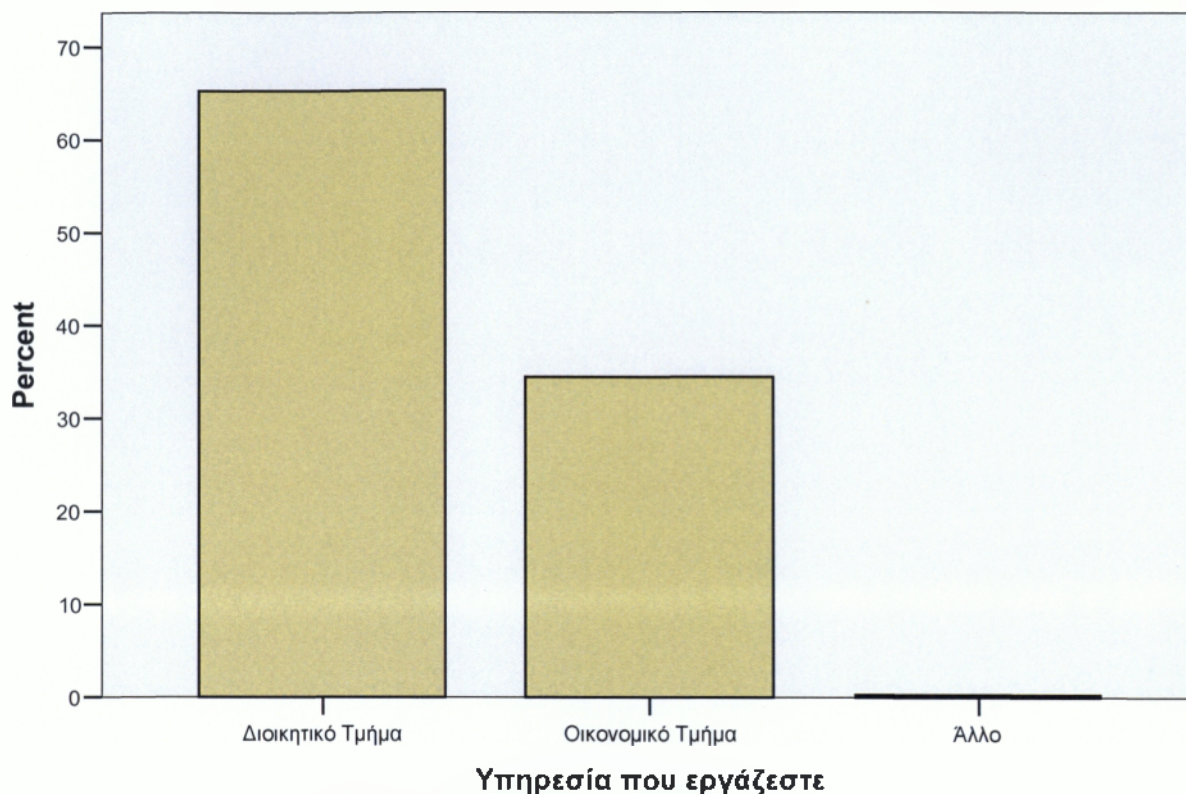
		Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Έγκυρα	Υποχρεωτική Εκπαίδευση (Υ.Ε.)	3	7,0
	Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση (Π.Ε.)	17	34,2
	Τεχνολογική Εκπαίδευση (Τ.Ε.)	24	48,5
	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	3	6,1
	Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης	2	3,9
	Διδακτορικό Δίπλωμα	1	,3
	Σύνολο	50	100,0

4.2.5 Τμήμα

Από τα στοιχεία του πρώτου παρακάτω πίνακα προκύπτει ότι το 65,3% είναι οικονομικό προσωπικό στο οποίο εργάζονται και το 34,7% διοικητικό προσωπικό, ένα ποσοστό 1% εργάζονται σε άλλο τμήμα.

Γράφημα 4: Τμήμα

Τμήμα που εργάζεστε

Πίνακας 5: Κατανομή του στατιστικού πληθυσμού ανά υπηρεσία

Υπηρεσία που εργάζεστε

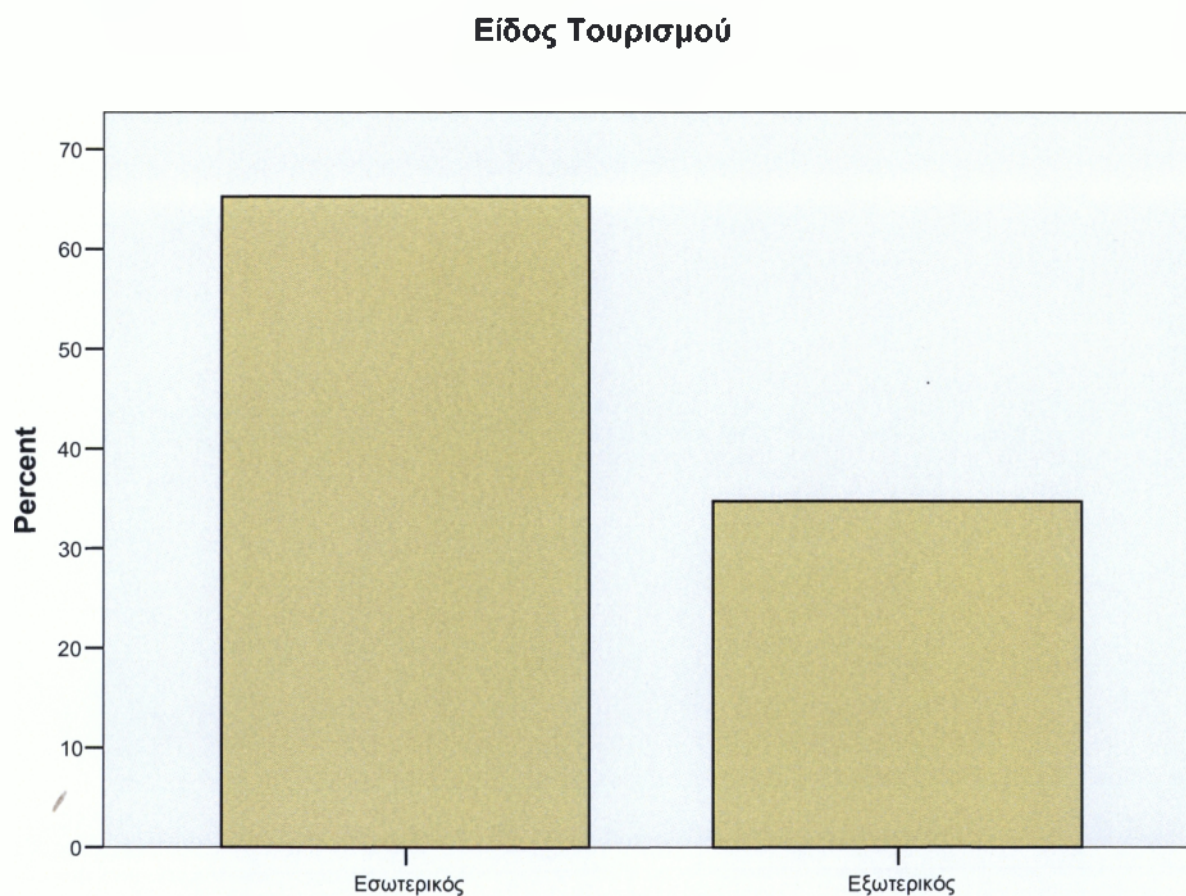
Υπηρεσία που εργάζεστε		Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Έγκυρα	Διοικητικό Τμήμα	32	65,3
	Οικονομικό Τμήμα	17	34,7
	Άλλο	1	1
	Σύνολο	50	100,0

Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

4.3.1 Είδος τουρισμού

Ο στατιστικός πληθυσμός παρουσιάζει ανομοιογενή κατανομή τουριστών με τον εσωτερικό τουρισμό να υπερτερεί του εξωτερικού

Γράφημα 5: Είδος τουρισμού

Είδος Τουρισμού

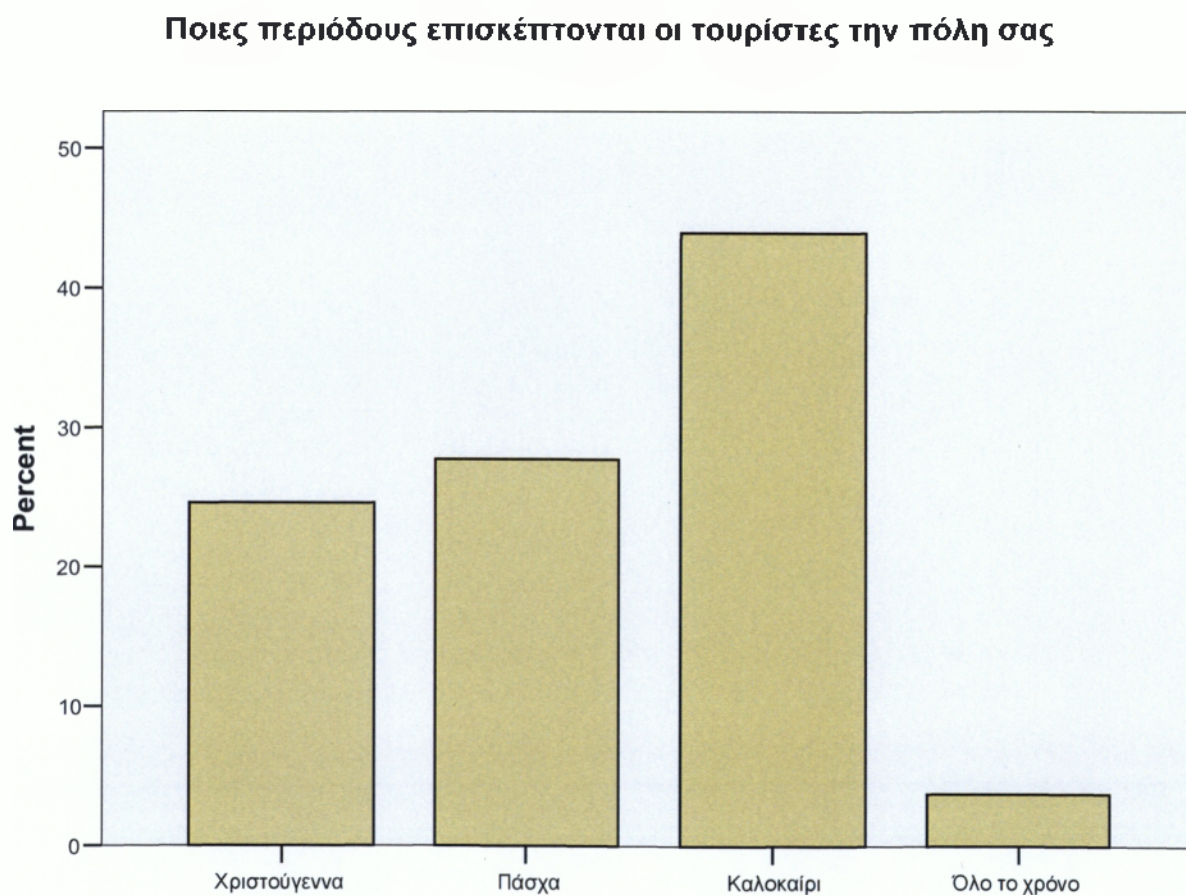
		Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Έγκυρα	Εσωτερικός	32	65
	Εξωτερικός	18	35

Σύνολο	50	100,0
--------	----	-------

4.3.2 Περίοδοι τουρισμού

Ο στατιστικός πληθυσμός παρουσιάζει ανομοιογενή κατανομή τουριστών με τον καλοκαιρινό τουρισμό να υπερτερεί του Πάσχα και των Χριστουγέννων

Γράφημα 6: περίοδος τουρισμού

Πίνακας 6: Κατανομή του στατιστικού πληθυσμού ανά τουριστική περίοδο

		Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Έγκυρα	<10 έτη	11	23
	11-20 έτη	14	29
	21-30 έτη	22	44
	31+ έτη	2	4
	Σύνολο	50	100,0

4.3.3 Ερωτήσεις προς το δήμο

Πίνακας 7: Κατανομή του στατιστικού πληθυσμού

	Διαφωνώ πολύ	Διαφωνώ	Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ πολύ
Υπήρχε ανάπτυξη του τουρισμού στην πόλη σας την τελευταία πενταετία	Πλήθος 5	3	4	29	9
	% 10%	6%	8%	58%	18%
4. Υπήρξαν έργα υποδομής από το δήμο που βοήθησαν στην ανάπτυξη του τουρισμού	Πλήθος 2	6	3	25	14
	% 4%	12%	6%	50%	28%
5. Ο δήμος δεν επενδύει σε έργα που σχετίζονται με τη βελτίωση των τουριστικών υποδομών	Πλήθος 16	22	5	5	2
	% 32,00%	44,00%	10,00%	32,00%	44,00%
6. Υπάρχουν επαρκείς κλίνες στην πόλη σας για να καλύψουν την τουριστική ζήτηση	Πλήθος 5	3	15	23	4
	% 10,00%	6,00%	30,00%	46,00%	8,00%
7. Το επίπεδο των ξενοδοχείων είναι υψηλό προκειμένου να καλύψουν απαιτητικούς πελάτες	Πλήθος 4	6	16	20	4
	% 8,00%	12,00%	32,00%	40,00%	8,00%
8. Ο δήμος επενδύει στην επιχειρηματικότητα σε σχέση με την ίδρυση νέων ξενοδοχείων	Πλήθος 4	4	28	8	6
	% 8%	8%	56%	16%	12%
9. Ο δήμος θεωρεί τον τουρισμό ως έναν από τους βασικούς οικονομικούς άξονες	Πλήθος 4	2	10	29	5
	% 8,00%	4,00%	20,00%	58,00%	10,00%

0. Η βελτίωση του οδικού δικτύου αλλά και η αύξηση των συγκοινωνιακών μέσων ενισχύει τον τουρισμό στην πόλη σας

1. Ο δήμος εκμεταλλεύεται τη μικρή απόσταση που έχει από την Αθήνα;

2. Ο δήμος συμμετέχει σε ενέργειες προώθησης της πόλης ως τουριστικό προορισμό

	Διαφωνώ πολύ	Διαφωνώ	Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ πολύ
Πλήθος	6	7	2	23	12
%	12,00%	14,00%	4,00%	46,00%	24,00%
Πλήθος	6	4	7	28	5
%	12%	8%	14%	56%	10%
Πλήθος	1	5	10	29	5
%	2%	10%	20,0%	58,0%	10%

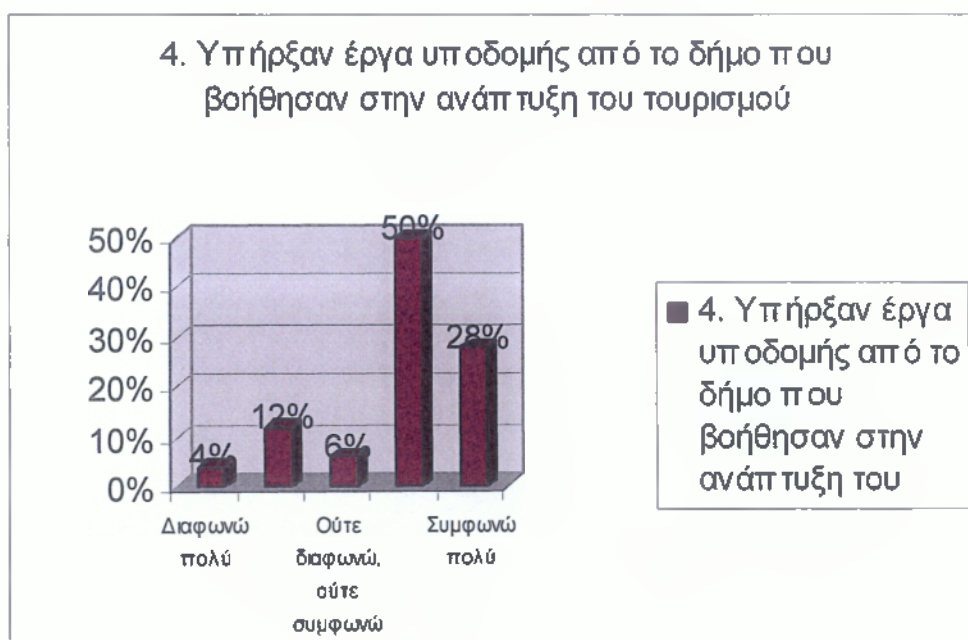
4.3.3.1 Υπήρχε ανάπτυξη του τουρισμού στην πόλη σας την τελευταία πενταετία

Γράφημα 7: Υπήρχε ανάπτυξη του τουρισμού στην πόλη σας την τελευταία πενταετία

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε το 58% των ερωτηθέντων να συμφωνεί ότι «Υπήρχε ανάπτυξη του τουρισμού στην πόλη σας την τελευταία πενταετία»

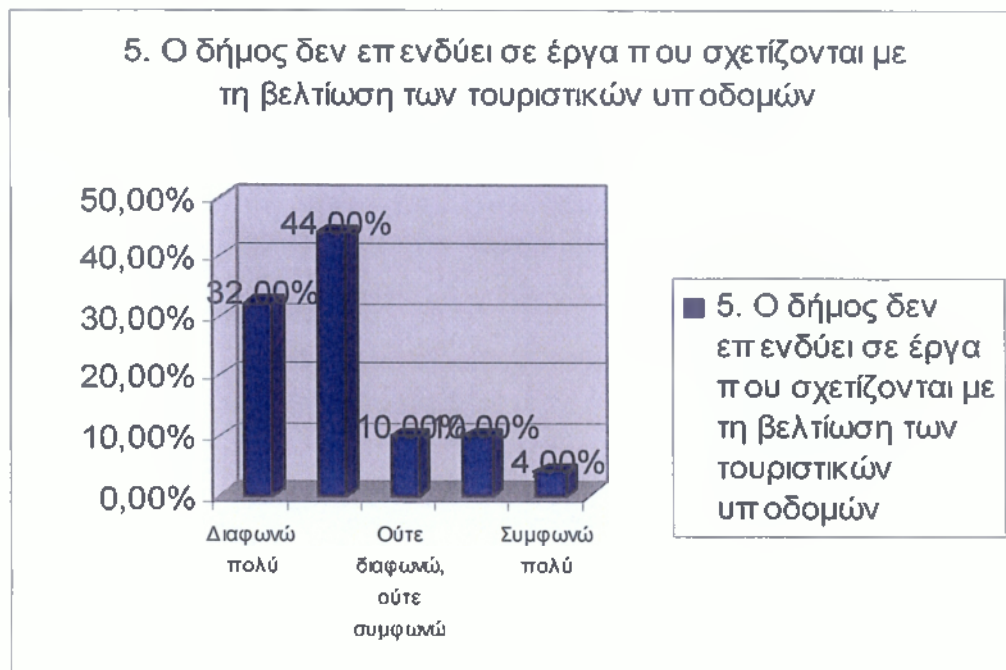
4.3.3.2 Υπήρξαν έργα υποδομής από το δήμο που βοήθησαν στην ανάπτυξη του τουρισμού

Γράφημα 8: Υπήρξαν έργα υποδομής από το δήμο που βοήθησαν στην ανάπτυξη του τουρισμού

Το 50% συμφωνεί αναφορικά με το γεγονός ότι «Υπήρξαν έργα υποδομής από το δήμο που βοήθησαν στην ανάπτυξη του τουρισμού»

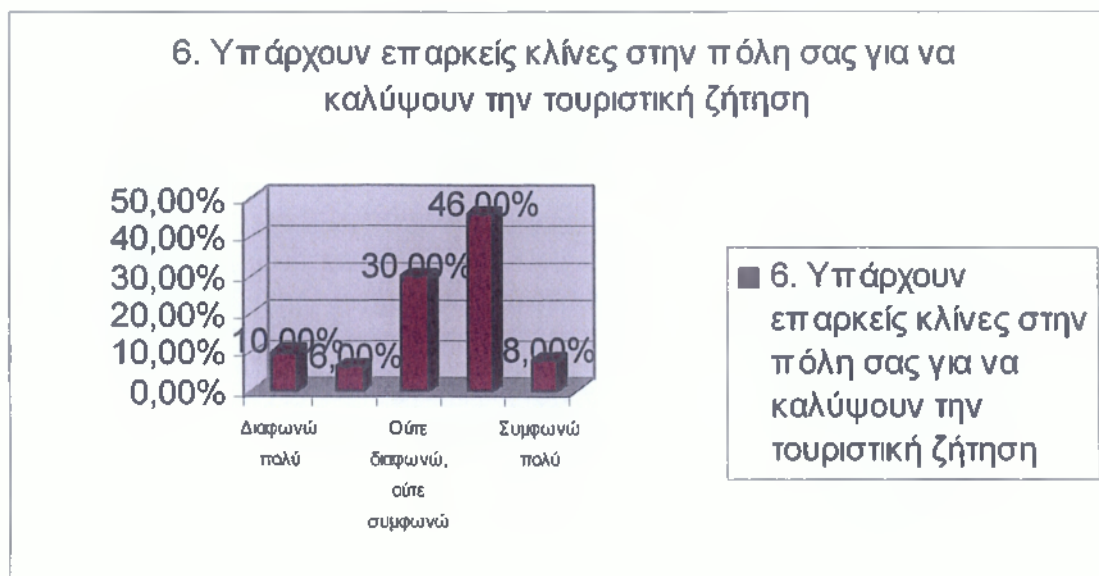
4.3.3.3 «Ο δήμος δεν επενδύει σε έργα που σχετίζονται με τη βελτίωση των τουριστικών υποδομών»

Γράφημα 9: «Ο δήμος δεν επενδύει σε έργα που σχετίζονται με τη βελτίωση των τουριστικών υποδομών»

Επιπλέον το 48,67% διαφωνεί ότι «Ο δήμος δεν επενδύει σε έργα που σχετίζονται με τη βελτίωση των τουριστικών υποδομών»

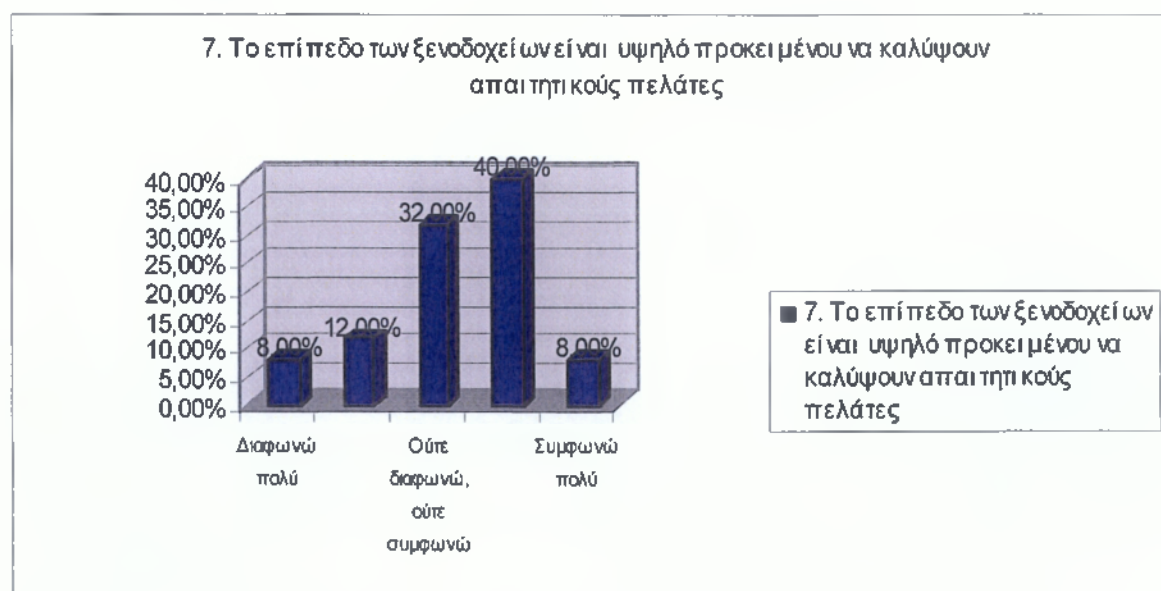
4.3.3.4 «Υπάρχουν επαρκείς κλίνες στην πόλη σας για να καλύψουν την τουριστική ζήτηση»

Γράφημα 10: «Υπάρχουν επαρκείς κλίνες στην πόλη σας για να καλύψουν την τουριστική ζήτηση»

Παράλληλα, το 46% συμφωνεί ότι η «Υπάρχουν επαρκείς κλίνες στην πόλη σας για να καλύψουν την τουριστική ζήτηση»

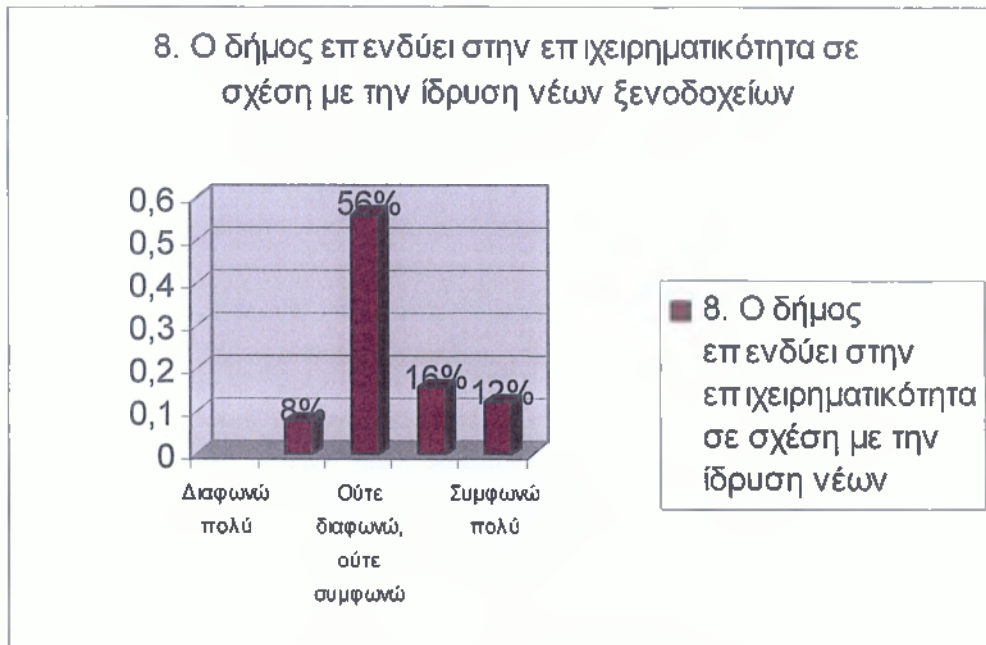
4.3.3.5 «Το επίπεδο των ξενοδοχείων είναι υψηλό προκειμένου να καλύψουν απαιτητικούς πελάτες»

Γράφημα 11: «Το επίπεδο των ξενοδοχείων είναι υψηλό προκειμένου να καλύψουν απαιτητικούς πελάτες»

Το 45% συμφωνεί ότι «Το επίπεδο των ξενοδοχείων είναι υψηλό προκειμένου να καλύψουν απαιτητικούς πελάτες»

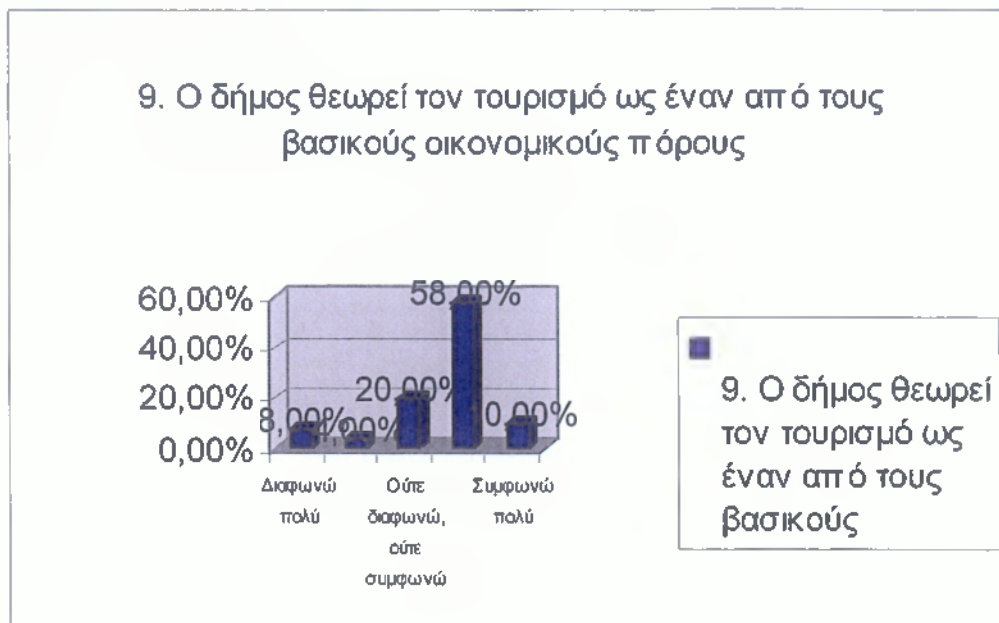
4.3.3.6 «Ο δήμος επενδύει στην επιχειρηματικότητα σε σχέση με την ίδρυση νέων ξενοδοχείων»

Γράφημα 12: «Ο δήμος επενδύει στην επιχειρηματικότητα σε σχέση με την ίδρυση νέων ξενοδοχείων»

Το 56% δεν εκφέρει άποψη εάν «Ο δήμος επενδύει στην επιχειρηματικότητα σε σχέση με την ίδρυση νέων ξενοδοχείων»

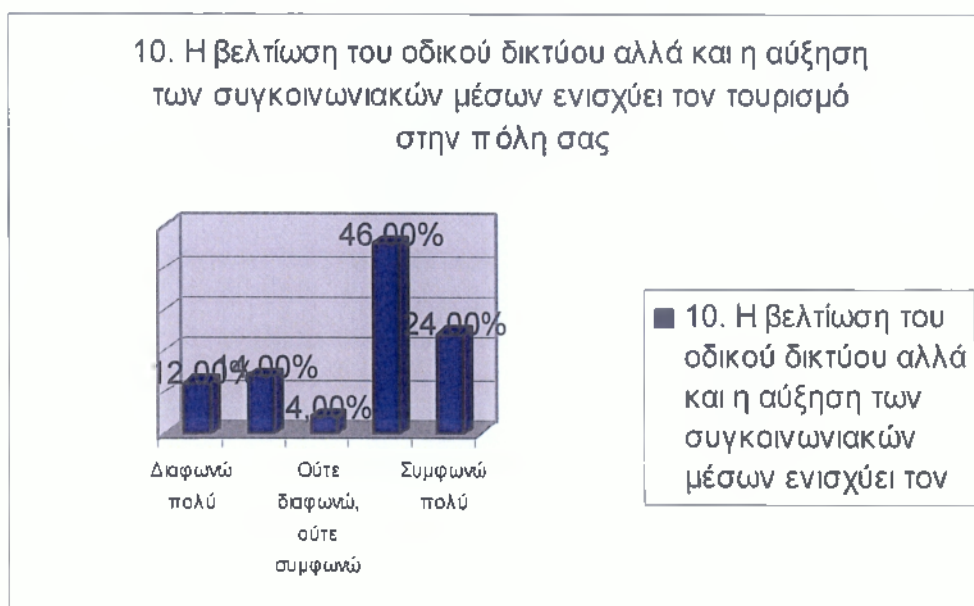
4.3.3.7 «Ο δήμος θεωρεί τον τουρισμό ως έναν από τους βασικούς οικονομικούς πόρους.»

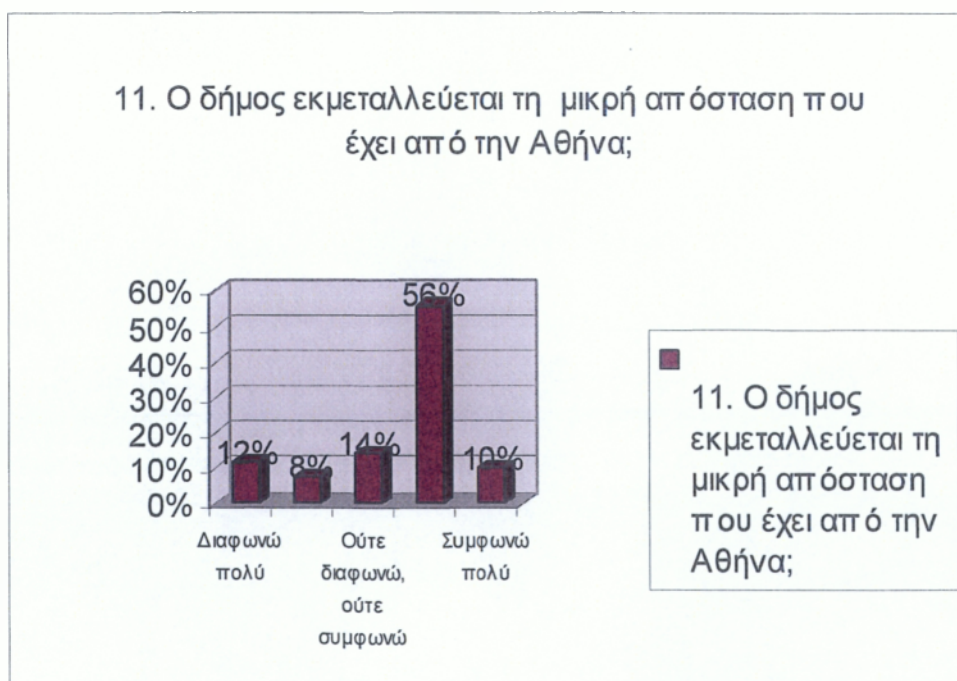
Γράφημα 13: «Ο δήμος θεωρεί τον τουρισμό ως έναν από τους βασικούς οικονομικούς πόρους.»

Επίσης, το 58% του δείγματος συμφωνεί ότι η «Ο δήμος θεωρεί τον τουρισμό ως έναν από τους βασικούς οικονομικούς πόρους» και το 46% συμφωνεί ότι «Η βελτίωση του οδικού δικτύου αλλά και η αύξηση των συγκοινωνιακών μέσων ενισχύει τον τουρισμό στην πόλη σας»

4.3.3.8 Η βελτίωση του οδικού δικτύου αλλά και η αύξηση των συγκοινωνιακών μέσων ενισχύει τον τουρισμό στην πόλη σας & «Ο δήμος εκμεταλλεύεται τη μικρή απόσταση που έχει από την Αθήνα;»

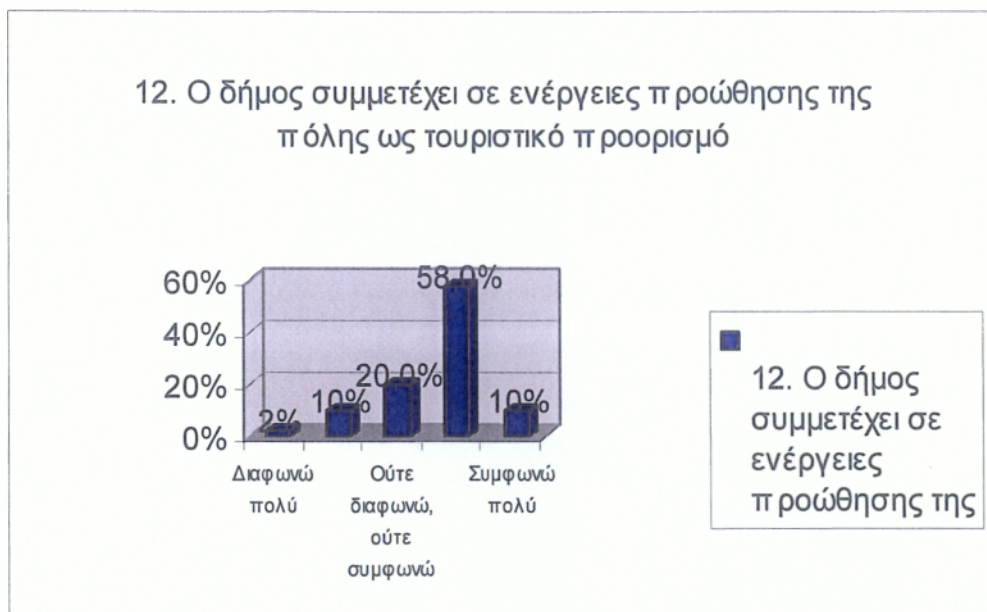
Γράφημα 14: Η βελτίωση του οδικού δικτύου αλλά και η αύξηση των συγκοινωνιακών μέσων ενισχύει τον τουρισμό στην πόλη σας

Γράφημα 15: «Ο δήμος εκμεταλλεύεται τη μικρή απόσταση που έχει από την Αθήνα;»

Ακόμα, το 56% συμφωνεί ότι «Ο δήμος εκμεταλλεύεται τη μικρή απόσταση που έχει από την Αθήνα;»

4.3.3.9 Ο δήμος συμμετέχει σε ενέργειες προώθησης της πόλης ως τουριστικό προορισμό

Γράφημα 16: Ο δήμος συμμετέχει σε ενέργειες προώθησης της πόλης ως τουριστικό προορισμό

Το 50% συμφωνεί ότι «ο δήμος συμμετέχει σε ενέργειες προώθησης της πόλης ως τουριστικό προορισμό»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την ανάλυση των δημογραφικών στοιχείων προέκυψε ότι το ποσοστό των γυναικών υπερτερεί έναντι εκείνου των ανδρών Το 17,4% των ερωτώμενων που απάντησαν ήταν άνδρες με ένα 82,6% γυναίκες. Το μεγαλύτερο μέρος του είναι άτομα ηλικίας μεταξύ 41 και 54 ετών σε ποσοστό 53,7%.Επίσης, το 10,4% ήταν κάτω των 30 ετών, το 28,7% ήταν από 31-40 ετών, το 53,7% ήταν από 41-54 ετών και το 7,3% ήταν πάνω από 55 ετών

Παράλληλα, το μεγαλύτερο μέρος του έχει προϋπηρεσία 21-30 έτη σε ποσοστό 43,9%.Επίσης, το 24,6% έχει λιγότερο από 10 έτη, το 27,7% έχει 11-20 έτη και το 3,7% έχει άνω από 31 έτη προϋπηρεσίας

Επίσης, ως προς το επίπεδο εκπαίδευση το 34,2% έχει πανεπιστημιακή εκπαίδευση με το 48,5% Τεχνολογική Εκπαίδευση

Το 65,3% είναι οικονομικό προσωπικό στο οποίο εργάζονται και το 34,7% διοικητικό προσωπικό, ένα ποσοστό 1% εργάζονται σε άλλο τμήμα.

Ως προς τις ερωτήσεις αναφορικά με την τουριστική ανάπτυξη έχουμε ότι ο εσωτερικός τουρισμός να υπερτερεί του εξωτερικού. Επίσης, ο καλοκαιρινός τουρισμός να υπερτερεί του Πάσχα και των Χριστουγέννων

Επιπλέον, ο στατιστικός πληθυσμός συμφωνεί ότι υπήρχε ανάπτυξη του τουρισμού στην πόλη σας την τελευταία πενταετία, ότι «Υπήρξαν έργα υποδομής από το δήμο που βοήθησαν στην ανάπτυξη του τουρισμού», ότι η «Υπάρχουν επαρκείς κλίνες στην πόλη σας για να καλύψουν την τουριστική ζήτηση» ότι «Το επίπεδο των ξενοδοχείων είναι υψηλό προκειμένου να καλύψουν απαιτητικούς πελάτες» ότι η «Ο δήμος θεωρεί τον τουρισμό ως έναν από τους βασικούς οικονομικούς πόρους» και το 46% συμφωνεί ότι «Η βελτίωση του οδικού δικτύου αλλά και η αύξηση των συγκοινωνιακών μέσων ενισχύει τον τουρισμό στην πόλη σας», ότι «Ο δήμος εκμεταλλεύεται τη μικρή απόσταση που έχει από την Αθήνα;» και ότι «ο δήμος συμμετέχει σε ενέργειες προώθησης της πόλης ως τουριστικό προορισμό»

Επιπλέον διαφωνεί ότι «Ο δήμος δεν επενδύει σε έργα που σχετίζονται με τη βελτίωση των τουριστικών υποδομών»

Τέλος, δεν εκφέρει άποψη εάν «Ο δήμος επενδύει στην επιχειρηματικότητα σε σχέση με την ίδρυση νέων ξενοδοχείων»

Επομένως, ο δήμος στα πλαίσια της προσπάθειας τουριστικής ανάπτυξης ανταποκρίνεται στους αναπτυξιακούς στόχους ως προς την τουριστική ανάπτυξη και έχουν δημιουργηθεί υποδομές όπου με τη σειρά τους προσελκύουν περισσότερους τουρίστες. Ειδικότερα, στην ανατολική πλευρά του Δήμου Αγίων Θεοδώρων έχουν συγκεντρωθεί υψηλού δυναμικού τουριστικών επιχειρήσεων, αλλά οι Έλληνες τουρίστες αποφεύγουν την περιοχή εξαιτίας των γνωστών προβλημάτων ρύπανσης. Αναφορικά με τους αλλοδαπούς τουρίστες η ύπαρξη μεγάλων τουριστικών μονάδων δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης στον οργανωμένο τουρισμό, αλλά η έλλειψη περαιτέρω έργων γενικής και ειδικής τουριστικής υποδομής αποτρέπουν την προσέλκυση τουριστών υψηλών εισοδηματικών τάξεων όπως η έλλειψη διαμορφωμένων πλαζ, αναπλάσεων, πεζοδρομήσεων, παρόδιων φυτεύσεων και παντελής έλλειψη υποδομής για τον ελλιμενισμό μικρών σκαφών. Επομένως, προτείνονται και άλλα μέτρα τα οποία θα στοχεύουν στην αναβάθμιση και ανέλιξη της υπάρχουσας υποδομής μέσω. Αυτό θα επιτευχθεί με την οργάνωση της παράκτιας ζώνης για δραστηριότητες τουρισμού και παραθερισμού. Η εξέλιξη θα πραγματοποιηθεί με προγραμματισμό αναπλάσεων (διαμόρφωση πλαζ, πεζοδρομήσεις, δημιουργία χώρων στάθμευσης, παρόδιες φυτεύσεις κ.α.), με την αξιοποίηση του παράκτιου δημοτικού άλσους (60 στρεμμάτων περίπου) και με την εξασφάλιση νέων χώρων για την ανάπτυξη αστικού και περιστασιακού πρασίνου. Η ανωτέρω εξέλιξη θα πραγματοποιηθεί με ενσωμάτωση της παλαιάς εθνικής οδού και τμημάτων της στο τοπικό οδικό δίκτυο.

Παράλληλα, για την γενικότερη τουριστική ανάπτυξη συνίσταται στην κατασκευή ενός αλιευτικού καταφυγίου, όπου θα προσελκύσει τουρίστες από τα διερχόμενα σκάφη αναψυχής.

Επιπλέον, προσοδοφόρα θα ήταν και η ανάπτυξης του Συνεδριακού και Εκθεσιακού τουρισμού, λόγω της εγγύτητας του Δήμου Αγίων Θεοδώρων με την

Αθήνα και συγχρόνως με άλλες περιοχές της Πελοποννήσου που διαθέτουν τουριστικό ενδιαφέρον

Τέλος, η προώθηση νέων μορφών τουρισμού, θα αυξήσουν την επισκεψιμότητα των τουριστών λόγω και του γεγονότος ότι ο δήμος έχει εγγύτητα με την Αθήνα και τις άλλες αξιόλογες τουριστικά περιοχές της Πελοποννήσου, ήπιο και υπήνεμο κλίμα, ικανοποιητική ξενοδοχειακή υποδομή. Τέτοιου είδους τουριστικές μορφές είναι ναυταθλητικές δραστηριότητες στο πλαίσιο εθνικών ή διεθνών αγώνων ιστιοπλοΐας, κωπηλασίας, θαλάσσιου σκι.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Κοκκώσης, Χ. & Τσάρτας Π. (2001). Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη και Περιβάλλον. Κριτική: Αθήνα.

Κοκκώσης, Χ.(2001). Τουριστική ανάπτυξη και φέρουσα ικανότητα στα νησιά, στο Τσάρτας, Π. (επιμ.). Τουριστική Ανάπτυξη. Πολυεπιστημονικές Προσεγγίσεις,. Εξάντας: Αθήνα.

Σπιλάνης, Γ. (2000). Τουρισμός και περιφερειακή ανάπτυξη. Η περίπτωση των νησιών του Αιγαίου, στο Τσάρτας, Π. (επιμ.). Τουριστική Ανάπτυξη. Πολυεπιστημονικές Προσεγγίσεις, Εξάντας: Αθήνα.

Σπιλάνης, Γ. (2000). Τουρισμός και περιφερειακή ανάπτυξη. Η περίπτωση των νησιών του Αιγαίου, στο Τσάρτας, Π. (επιμ.). Τουριστική Ανάπτυξη. Πολυεπιστημονικές Προσεγγίσεις, Εξάντας: Αθήνα.

Στέλιος Βαρβαρέσος (1997). Τουρισμός-Οικονομικές Προσεγγίσεις, εκδόσεις Προπομπός.

Τσάρτας, Π. (επιμ.). Τουριστική Ανάπτυξη. Πολυεπιστημονικές Προσεγγίσεις, Εξάντας: Αθήνα.

ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ». ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ. ΟΤΑ: ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ. ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2000.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

Andriotis, K. (2001). Tourism Planning and Development in Crete. Recent Tourism Policies and their Efficacy. *Journal of Sustainable Tourism*. 9(4), pp. 298-316.

Cazes, G.H. (1989). Alternative Tourism: Reflections on an ambiguous concept. In: Singh, T.V., Theus, H.L. & Go, F.M. (eds). *Towards Appropriate Tourism: The case of Developing Countries*. Frankfurt, Peter Lang, pp.117-126.

Himetoglou, B. (1992). What is Soft tourism? *Proceedings of the International Conference on Architecture of Scale Tourism*. Trabzon, Turkey: Yildiz University Faculty of Architecture Press.

Mader, V. (1998). Tourism and Environment. *Annals of Tourism Research*. 15(2): 274-276.

Vaughan, R., Andriotis, K. & Wilkes, K. (2000). Characteristics of tourism employment: The case of Crete. Paper Presented in the 7th Atlas International Conference. *North-South: Contracts and Connections in Global Tourism*. June 18-21, 2000. Savonlinna, Finland.

Weaver, D.B. (1991). Alternative to mass tourism in Dominica. *Annals of Tourism Research*. 18 (2), pp.414-432.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Φύλο:	1) Άνδρας ☐	2) Γυναίκα ☐
-----------------	---	--

2. Ηλικία:	1) Έως 30 ετών	☐
	2) 31- 40 ετών	☐
	3) 41- 50 ετών	☐
	4) 55 + ετών	☐

3. Έτη Προϋπηρεσίας:	1) Έως 10 έτη	☐
	2) 11- 20 έτη	☐
	3) 21- 30 έτη	☐
	4) 30 + έτη	☐

4. Επίπεδο Εκπαίδευσης:	
1) Υποχρεωτική Εκπαίδευση (Υ.Ε.)	☐
2) Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση – ΤΕΛ / Διευτούς Εκπαίδευσης (Δ.Ε.)	☐
3) Τεχνολογική Εκπαίδευση (Τ.Ε.)	☐
4) Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση (Π.Ε.)	☐
5) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης	☐
6) Διδακτορικό Δίπλωμα	☐

5. Τμήμα που εργάζεστε:	
☐	☐
1) Οικονομικό Προσωπικό	2) Διοικητικό Προσωπικό
3) Άλλο ☐	

Α* ΜΕΡΟΣ

Ερωτηματολόγιο Τουριστικής Ανάπτυξης

1. Τι είδους τουρισμό έχει συνήθως η πόλη σας

1) Εσωτερικό

2) Εξωτερικό

2. Ποιες περιόδους επισκέπτονται οι τουρίστες την πόλη σας

1) Χριστούγεννα

2) Πάσχα

3) Καλοκαίρι

4) Όλο το χρόνο

3. Υπήρξε ανάπτυξη του τουρισμού στην πόλη σας την τελευταία πενταετία

Συμφωνώ Πολύ	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πολύ

4. Υπήρξαν έργα υποδομής από το δήμο που βοήθησαν στην ανάπτυξη του τουρισμού

Συμφωνώ Πολύ	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πολύ

5. Ο δήμος δεν επενδύει σε έργα που σχετίζονται με τη βελτίωση των τουριστικών υποδομών

Συμφωνώ Πολύ	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πολύ

6. Υπάρχουν επαρκείς κλίνες στην πόλη σας για να καλύψουν την τουριστική ζήτηση

Συμφωνώ Πολύ	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πολύ

7. Το επίπεδο των ξενοδοχείων είναι υψηλό προκειμένου να καλύψουν απαιτητικούς πελάτες

Συμφωνώ Πολύ	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πολύ

8. Ο δήμος επενδύει στην επιχειρηματικότητα σε σχέση με την ίδρυση νέων ξενοδοχείων

Συμφωνώ Πολύ	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πολύ

9. Ο δήμος θεωρεί τον τουρισμό ως έναν από τους βασικούς οικονομικούς πόρους

Συμφωνώ Πολύ	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πολύ

10. Η βελτίωση του οδικού δικτύου αλλά και η αύξηση των συγκοινωνιακών μέσων ενισχύει τον τουρισμό στην πόλη σας

Συμφωνώ Πολύ	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πολύ

11. Ο δήμος εκμεταλλεύεται τη μικρή απόσταση που έχει από την Αθήνα;

Συμφωνώ Πολύ	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πολύ

12. Ο δήμος συμμετέχει σε ενέργειες προώθησης της πόλης ως τουριστικό προορισμό

Συμφωνώ Πολύ	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πολύ

13. Γίνονται επενδύσεις στην πόλη σας σε σχέση με τον τουρισμό

Συμφωνώ Πολύ	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πολύ

14. Γίνονται έργα σε σχέση με τον καθαρισμό της θάλασσας αλλά και με την αύξηση του πρασίνου

Συμφωνώ Πολύ	Συμφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ πολύ